

Пам'ятайте
про
Україну!СВОБОДА
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИКСВОБОДА
UKRAINIAN DAILYРедакція і Адміністрація:
"Свобода", 30 Montgomery St.
Jersey City, N.J. 07302
Телефони: (201) 434-0237
(201) 434-0807
з Нью-Йорку (212) 227-4125
УНСоюзу: (201) 451-2200
з Нью-Йорку (212) 227-5250
(212) 227-5251

PIK LXXXIV. Ч. 263. ДЖЕРЗІ СІТІ і НЬО ЙОРК, СЕРЕДА, 30-го ЛИСТОПАДА 1977 ЦЕНТІВ 25 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, WEDNESDAY, NOVEMBER 30, 1977 No. 263. VOL. LXXXIV.

ООЧСУ і ОЖ ОЧСУ ВІДБУЛИ СВОЇ
ЮВІЛЕЙНІ З'ЇЗДИ, РЕД. ІГНАТ
БІЛИНСЬКИЙ і МГР УЛЯНА ЦЕЛЕВИЧ
ПЕРЕОБРАНИ НА ГОЛОВИ

Нью-Йорк, Н. Й. (В. Левенець). — Минулої суботи і неділі, 26 і 27 листопада ц. р., тут у приміщенні готелю Валдорф Асторія відбулися свої ювілейні З'їзди дві великі політично суспільні організації — Організація Оборони Чотирьох Свобід України (ООЧСУ) і Об'єднання Жінок Оборони Чотирьох Свобід України (ОЖ ОЧСУ), які проходили під знаком 30 і 10-річчя існування та діяльності цих організацій, які, як це відмітив у своєму звіті голова ООЧСУ ред. І. Білинський, займалися популяризацією ідей українського революційного націоналізму, узмістовлюванням суспільно-політичного і громадського життя української спільноти в ЗСА безпосередньо, а посередньо також на всіх інших континентах українського поселення у вільному світі, пропагували й організували всебічну допомогу для борців в Україні і сприяли визвольним процесам на Батьківщині. Чималу допомогу у цій праці давали членкині ОЖ ОЧСУ, які у своїй діяльності також змагалися до збереження духової, культурної і національної самобутності української людини в діаспорі та скеровували її увагу на політичні процеси, які проходять сьогодні в СРСР. Це зокрема відмітила у своєму слові на сесії ОЖ мгр Слава Стецько, яка була почесним гостем на З'їзді ОЖ ОЧСУ.

Перша пленарна сесія
ООЧСУ і ОЖ ОЧСУ

Згідно з програмою, обидва З'їзди почалися на спільній сесії, що її відкрив голова ООЧСУ ред. І. Білинський, вітаючи прийнятих на залі о. ігумена д-ра Володимира Гавліча, голову Проводу ОУН Ярослава Стецька, керів-

ника Бюра ЦК АБН і редактора журналу „АБН-Кореспондент“ мгр Славу Стецьку, голову СУВФ д-ра Романа Малащука, членів Головного Управ ООЧСУ і ОЖ ОЧСУ і всіх делегатів та делегатів. Коротке вступне слово виголосила також голова ОЖ мгр Уляна Целевич. З Богом починаючи З'їзди, вступну молитву провів о. д-р В. Гавліч, ЧСВВ, а прийняті делегати вставанням з місць і однохвилинною мовчанкою вшанували усіх членків і членів обидвох організацій, які відійшли у вічність у минулій каденції та приятелів і провідних членів ОУВФ проф. Степана Ленкавського, колишнього голову ЗЧ ОУН, ред. Г. Драбату і Ярослава Бандеру. Після цих формальностей і святочної церемонії відкриття, розпочалися окремі сесії обидвох З'їздів.

Пленарна сесія ООЧСУ

Для переведення XVIII З'їзду ООЧСУ була обрана Президія в особах: д-р Олександр Білик — голова, д-р Микола Клишин — заступник голови, Ананій Никончук і інж. І. Кравчук — секретарі. До Почесної Президії запрошено: голову Проводу ОУН Я. Стецьку, голову СУВФ д-ра Р. Малащука і голів: АП АБН інж. Б. Федорака, АД УКУ ред. Л. Полтаву, Т-ва УПА М. Ковальчина і д-ра А. Лозинського, координатора молодіжних організацій. Одночасно, після прийняття порядку нарад, обрано ділову комісію — Мандатно-виробничу, Номінаційну, Резолюційну, Господарсько-фінансову і Пресово-інформаційну. У першому дні нарад делегати мали змогу прослухати вичерпних звітів голови ред. І. Білинського (закінчення на стор. 5-й).

ЕКЗЕКУТИВНИЙ КОМІТЕТ
УНС ЗАКЛИКАЄ ЧЛЕНІВ
ДО ПОЖЕРТВ

Джерзі Сіті. — У зв'язку з поважними додатковими видатками, що їх мають Український Конгресовий Комітет Америки для розгортання праці щойно офіційно відкритого Українського Інформаційного Бюро у Вашингтоні та у зв'язку зі своїми спеціальними зобов'язаннями в цій справі, Головний Екзекутивний Комітет УНСоюзу звернувся окремим листом до Урядів своїх Відділів, прохачиши перевести збірку між своїми членами та скласти відповідну пожертву на ту ціль зі своєї відділової каси. В листі Головного Екзекутивного Комітету УНС в цій справі сказано:

У п'ятницю, 18-го листопада ц. р., відбулося у Вашингтоні вчорішнє відкриття Інформаційного Бюро УКА. Подібні інформаційні центри мають від років різні інші етнічні групи. Завданням цього Інформаційного Бюро є нав'язати та підтримувати постійний зв'язок з пресою, Конгресом, Урядом ЗСА та різними державними агентствами для передавання їм побажань та інформації про нашу громаду, як також для черпання від них даних про наші можливості використання різних державних програм, чи фондів, для фінансової підтримки культурної та виховної діяльності нашої громади, чи харитативної допомоги для нашого суспільства. Примищується бюро в найбільш відповідній та

логічному місці Вашингтону, в Крайовій Пресовій Будівлі, що є центром інформаційної столиці цієї країни. Тимчасовим керівником цього Бюро є інж. Юрій Нестерчук, якому допомагають, як члени Дорадчого Комітету, понад 10 осіб, zatrudнених в американській пресі та як експерти у різних державних агентствах, чи підприємствах, зв'язаних з урядом. Для устаткування та ведення Бюро, передбачається не менше як 25,000 дол. річних видатків. Тому, що окремий бюджет УКА не включає таких поважних витрат, Екзекутивна УКА звернулася до недавнього заснованого Крайового Господарського Рада зобов'язалася до кінця 1977 року внести на потреби цього Бюро суму 25,000 дол. Відносно збирання цих фондів порішено, що кожний з п'яти секторів, тобто: чотири Братські Союзи, Центральні Українських Кооперативів Америки, Ліга Українських Шалничко-Позичковиків Кас у ЗСА, Союз Купців і Підприємців та Професіоналістів і Конференція Українських Професійних Товариств, які входять в склад цієї Ради, вплата по 5,000 дол.

Цим листом звертаємося до Вас з проханням перевести збірку пожертв Вашими членами, як також пожертвувати дотацію з Вашого Відділу на допомогу започаткування праці цього так важкого і необхідного Бюро.

НОВА ГОЛОВНА УПРАВА ООЧСУ

На внесок Номінаційної комісії, головою якої був Михайло Ковальчин і до якої входили: інж. Б. Федорака, А. Соколик, В. Мазур і інж. Б. Мороз, на голову ГУ ООЧСУ на каденцію 1977-1980 перебрано ред. Ігната Білинського з Філадельфії, який був другим з черги головою ГУ, а тепер займає провідні становища в Екзекутиві УКА і Секретаріаті СКВУ та інших організацій. Заступниками голови були обрані: пор. Лев Футала, д-р Аскольд Лозинський і мгр Уляна Целевич, генеральним секретарем — Андрій Соколик, фінансовим референтом — д-р Володимир Нестерчук. Членами Управи без означених функцій були обрані: д-р Михайло Кушнір, проф. Семен Вожаківський, ред. Вячеслав Давиденко, мгр Лев Кокоринський, Тиміш Мельник, Михайло Ковальчин, Володимир Мазур, мгр Євген Гановський, ред. Володимир Левенець, мгр Борис Потапенко, ред. Ігор Дябога, Микола Грицькован, інж. Богдан Мороз, інж. Євген Івашків, Микола Кавка і Ярослав Загородний. До Контрольної комісії увійшли: мгр Іван Винник, Микола Забудан, Микола Сидор, Богдан Казанський, Андрій Андришок, до Товариського Сулу: інж. Ярослав Гриневич — голо-

Ред. Ігнат Білинський

ва, д-р Микола Клишин — заступник голови, д-р Олександр Соколик — секретар і члени — Петро Шагай та д-р Ярослав Бернадин. Приймаючи вибір, новообраною головою ред. І. Білинський заявив, що ГУ ООЧСУ й далі працюватиме спільно з великою організованою громадою в ЗСА, бо українська спільнота здобуде успіхи лише тоді, якщо маршуватиме разом, бо ще не було випадку, щоб якась організація здобула помітні успіхи одиницею. Він закликав членство ООЧСУ до дисциплінованості, до почуття обов'язку й дальшої наполегливої праці, бо жадна, навіть найкраща ГУ не виконає покладеного на неї завдання, якщо Відділи і членство не дадуть Управі всебічної допомоги й підтримки.

НОВА ГОЛОВНА УПРАВА
ОЖ ОЧСУ

П'ятий З'їзд ОЖ ОЧСУ, яким жіноцтво УВФ відзначало 10-річчя цієї організації, перебрало на голову Об'єднання Жінок мгр Уляну Целевич, з Чикаго, активну політичну і суспільно-громадську діячку, яка очолює ОЖ від самого початку його заснування та завдяки якій Об'єднання розвинулося у велику, престижну жіночу організацію, що відмічували на З'їзді не тільки делегатки ОЖ, але також гості, зокрема мгр Слава Стецько і голова СФУЖО ред. Лілія Бурачинська на Ювілейному бенкеті. Заступниками голови обрано: Марію Нестерчук і Любу Сілецьку, на секретарів — Марію Лозинську, письменницю Мирославу Ласьовську і Дадю Процик (англомовна), на фінансових референтів — Марію Твердовську, Марію Василік, на організаційних референток — Софію Радю, Ольгу Кузик, Анну Гарас, Марію Карпінш і Анну Процик, референтку зовнішніх зв'язків — Дарію Степаняк, зв'язковою до СФУЖО — Степанію Бернадин, культурно-освітніх референток — Теофілію Ганушевську і Ярославу Савчак, архіварів — Марію Романенчук і Володимиру Харук, суспільної опіки — Марію Кульчицьку і Дору Кульчицьку, преси — письменницю Аллу Давиденко-Коварську, писемницю —

Мгр Уляна Целевич

Славу Куліш і Мирославу Зорій, господарської референтури — Доню Магаль, Марію Пендзолу і Марію Коваль. На вільних членів були обрані: Марія Стельмах, Стефанія Наум, Ольга Федак, Люба Гоянюк, Слава Шудлюк, Надя Мудрийчук, Д. Корчинська. Контрольна Комісія: Людмила Костик, Богдана Сидор, Чарторийська, Степанія Рулик, Юлія Копчинська і Іванна Конюв; Товариський суд: Анліза Мірчук, Катерина Мороз, Дона Свідерська. З'їздом ОЖ ОЧСУ керувала Президія в складі: Софія Радю — голова, Надія Стельмах — заступник голови, Степанія Бернадин і Дора Кульчицька — секретарі. До почесної Президії були запрошені почесний член ОЖ мгр Слава Стецько і пані Оля Заверуха — голова ОЖ ЛВУ з Канади.

ЗСА і Британія розглядають
пропозиції Сміта щодо Родезії

Вашингтон/Лондон. — Хоча уряди ЗСА і Британії привітали минулотижневу заяву Іана Сміта, прем'єра білого меншинного уряду Родезії, що він готовий пероговорювати з представниками черної більшості в справі переходу влади в руки чорних, то зазначають, що мусять „точніше розглянути справу“, бо Сміт підкреслює, що переговорюватиме тільки з тими негритянськими лідерами, які живуть в Родезії. Таким чином, заява прем'є-

ра Сміта, що білий уряд погоджується, щоб в тій африканській державі був застосований принцип „повної політичної рівноправності“, тобто, щоб кожна доросла особа, не зважаючи на расову приналежність, була повноважена голосувати під час виборів, — фактично не стосувалася б тій чорних, які тепер беруть участь у підпільному русі проти білого уряду і які перебувають поза межами Родезії.

КАНБЕРА ПРОВЕЛА
УСПІШНУ ДЕМОНСТРАЦІЮ
ПРОТИ 60-РІЧЧЯ РОСІЙСЬКОЇ
ЧЕРВОНОЇ ІМПЕРІЇ

Канбера, Австралія (В. Буряк). — 3 ініціативи Спілки Визволення України (СВУ), організація „Австралієн Сітізен фор Фрідом“ під проводом її президента Б. Готчинсона провела 7-го листопада ц. р. успішну демонстрацію як протест проти визначення советами 60-річчя Жовтневої революції. Демонстрація відбулася перед готелем „Кенберра-Рекс“, в якому російська амбасада робила ювілейне прийняття для дипломатичних місій різних держав, лідерів трьох комуністичних партій Австралії, лідерів лівих австралійських юній та інших російських поплечів.

Вже перед 6-ою годиною вечора прибула поліція, не менше як 50 осіб, та зайняла стратегічні точки навкруги готелю. Після 6-ої години почали прибувати демонстранти зі своїми прапорами і транспарантами. В демонстрації приймали участь українці, поляки, чехи, литовці, латвійці, естонці та інші. Прибула група хорватів без прапора і транспарантів та запропонувала Комітетові Демонстрації спалити російський прапор, що в цей час висів разом з австралійським, на шюглі, але після обміну думок що пропозицію відхилено. Людей зібралось не менше як 250 осіб з 40 транспарантами. Головні лозунги на транспарантах були такі: свобода і незалежність поневолених комунізмом і росій-

ським імперіалізмом народів; 60-річчя російської влади — це рабство, геноцид, терор і мордество КГБ, психушки, експлуатація населення, російський шовінізм та мільйони замордованих національних меншин, що проживають в орбіті СРСР.

15 хвилин по шостій почали прибувати запрошені гості. Кожне авто з гостями демонстранти зустрічали голосними вигуками: „Шейм он ю, шейм!“ Появилось авто лідера Австралійської Робітничої Партії та лідера урядової опозиції п. Г. Вітлама, відомого симпатика совітів. Він виглянув з вікна свого авто та став роздівлятися на транспаранти, але після головного „Г-у-у-у“ та „Шейм он ю, Вітламі!“ відвернув своє обличчя і заховався в авто.

Багато дипломатичних місій, що сиділи в автох, були захоплені демонстрацією і з веселою посмішкою та задоволенням робили привіт маханням рук. По вулиці рух цивільних авт був великий, отже багато таких авт, проїжджаючи біля готелю, задержували рух, читали транспаранти та давали короткі гудки як дружній салют і побажання успіхів демонстрантам.

В процесі демонстрації через гучномовець промовляв Б. Готчинсон, член федерального парламенту Австралії. Б. Готчинсон, член парламенту Нової

(Закінчення на стр. 5-й)

Звільнений з ув'язнення Мігайлов
продовжуватиме критикувати
комуністичний уряд

Београд, Югославія. — Об'єднані пресові агентства інформують, що звільнений з в'язниці югославськими чинниками, на підставі загальної урядової амністії, Мігайло Мігайлов заявив кореспондентам, що він радше повернеться до в'язниці, якщо його звільнення мало б закрити йому уста. Він при тому відмітив, що й далі критикуватиме президента Тіта і політику Комуністичної партії Югославії, яка не шанує прав людини. „Я не буду мовчати“, — заявив письменник Мігайлов, все ще одягнений в арештантський одяг. „Очевидно, я буду обережний, що й де треба говорити, — підкреслює Мігайлов, — але якщо йдеться про публічні заяви, то я й далі складатиму і я готовий повернутися до в'язниці“. Як відомо, Мігайлов був засуджений на 7 років ув'язнення в лютому 1975 року за опублікування статті у західній пресі з

критикою політичної системи в Югославії. На волю він вийшов на підставі амністії, яка охопила також 218 інших політичних в'язнів, але ще досі не відомо скільки з них вийде на волю. Існують можливості, що багатьом політичним в'язням скоротять тільки речення перебування у в'язниці. Мігайлов відмітив, що йому відомі призвища 22-ох політичних в'язнів, які вийшли вже на волю на підставі амністії.

ЗВІЛЬНИЛИ З В'ЯЗНИЦІ
ЗАПРОТОРИЛИ ДО
„ПСИХУШКИ“

Цюрих, Швейцарія. — Після 40-річного ув'язнення російської власті звільнили монаха Михайла Гершова, але заборотили йому до „психушки“ в Казані, повідомляє агенція Ройтерс, відкидаючи на швейцарську групу оборони релігійних прав „Віра в Другий Світ“.

Еспанські комуністи відкинуть
„ленінізм“

Мадрид. — Сантіаго Каррільйо, провідник Комуністичної партії Еспанії, заявив в суботу, 26-го листопада, що його компартія перестане називати себе „марксистсько-ленінською“ партією, а тільки окреслюватиме себе „марксистською“. Каррільйо, який щойно повернувся з відвідин у ЗСА, сказав на пресовій конференції, що термін „ленінізм“ буде усунутий з партійної програми правдоподібно на черговому партійному конгресі, що відбудеться на початку 1978-го року.

Коментатори вказують, що еспанська компартія буде першою, яка відкине термін „ленінізм“, щоб в такий спосіб підкреслити свою незалежність від Москви. Деякі аналітики твердять, що еспанська ком-

партія хоче вказати, що навіть відкидає політику і принципи Володимира Леніна.

Як відомо, Каррільйо одверто критикує Союзний Союз за порушення прав людини і заперечує, що Москва має право диктувати іншим партіям. За це незалежне становище російські лідери не допустили Каррільйо до слова під час відзначень в Москві 60-ліття більшовицької революції. Крім того, до Мадриду з СРСР прибув Енріко Лістер, який перебував у Союзному Союзі протягом 38 років і був генералом у російській армії, щоб організувати прихильну до Москви еспанську компартію, яка мала б конкурувати з компартією, провідником якої є Каррільйо.

ПАТРІАРХ ЙОСИФ СЛІПІЙ
ЗНОВУ ВИСТУПИВ
ПРИЛЮДНО В ОБОРОНІ
УКЦ І ЙІ ВІРНИХ

Блаженніший Патріарх Йосиф, під час свідчень на Міжнародному Переслуханні ім. Сахарова в Римі, пестить малюнка, внука Андрія Сахарова. Ця фотографія, передана агентством Ассосієтэд Пресс, появилась в ряді американських газет

Рим, Італія. — Пресові агентства Ассосієтэд Пресс, ЮПІ і Ройтер інформують, що Блаженніший Патріарх Йосиф Сліпий, виступаючи в неділю, 27-го листопада на другому міжнародному переслуханні Комітету ім. академіка Андрія Сахарова, яке розпочалося в столиці Італії в п'ятницю, 25-го листопада ц. р., заявив, що Українська Католицька Церква в Україні проходить мучеництво і переслідування, яке можна порівняти тільки з мучеництвом перших християн. „Усі наші єпископи, за винятком мене, загинули у в'язниці на вигнанні“, — заявив сивобородий (як пишеться в оригіналі) духовний зверхник чотирьох мільйонів українців-католиків на міжнародному переслуханні. „Я все ще страждаю від ран терору, залишених на моєму тілі“, — відмітив Блаженніший Патріарх Йосиф. Віруючі в Бога і атеїсти оплескували 85-річного Патріарха і кардинала, який був зодягнений в чорну накидку з порпуровим обрамуванням і білу камелавку, коли він з'явився ненадібно на переслу-

ханні, яке займається порушенням релігійних прав і свобод у Східній Європі.

Кардинал Сліпий, — інформує далі ЮПІ, — був звільнений російськими чинниками після 18-річного перебування у в'язниці і концтаборах та після терпіння від стосованих тортур супроти нього. 1.500 священиків загинуло в концтаборах, або були розстріляні, сотні тисяч вірних були вивезені до концтаборів, а саму Церкву заставлено в 1946 році злитися з Руською Православною Церквою. Із 3.040 українських католицьких парохій і 4.195 церков та каплиць, які існують після ліквідації УКЦеркви Союзом, ні одна не залишилася чинною.

На цьому ж переслуханні, як інформує агентство Ройтерс, виступив також атеїст математик Леонід Плюш, який тепер живе постійно в Парижі, і який заявив, що дисиденти піддержують право на існування українців-католиків й інших віруючих. Він заявив, що „ми всі маємо одну мету — боротися за гідне життя“.

БАРЛАДЯНУ СУДИЛИ ЗА
ПОШАНУ ДО УКРАЇНСЬКОЇ
МОВИ, ПЕРЕСЛІДУЮТЬ
ГОЛУМБІЄВСЬКУ

Нью-Йорк. (Пресова Служба ЗП УГВР). — „Запис суду над Барладяну“ — це новий самвидавний документ, який дає додаткові свідчення про повне непошанування будь-яких прав людини з боку СРСР та про переслідування людей за переконання. Повний текст запису буде надрукований у „Зошитках самвидаву“ у в-ві „Сучасність“, разом з документом до справи А. Голумбієвської, з протестом мешканців Одеси до прокурора Одеської області, листом до нього В. Іргунова та ін.

Василь Барладяну — історик мистецтва та завідувач кабінетом мистецтва в Одеському університеті, був арештований в

перших днях березня 1977 року. В червні 1976 року він написав „Звернення до всього християнського світу, до всіх людей доброї волі“, в якому інформував, що його звільнили з університету за мнимий „український, молдавський та давньо-болгарський націоналізм“. Насправді причина репресій проти нього була інша. Він писав: „Аналізуючи твори Маркса та його послідовників, я прийшов до висновку, що в мене, і до мене подібних, відібрані

всі людські права за те, що ми не вміємо і не хочемо стати безбачками, що ми неспроможні відмовитися від національних злочинів“ (Закінчення на стр. 5-й)

Ширші сходини ФКУ у Філадельфії

Філадельфія (Р.П.). — В неділю, дня 4-го грудня ц. р. тут, в дивовижній „Трибуні“, в годині 4-й по полудні, заходами Комітету Фонду Катедр Українства відбулися ширші сходини громадян. Ціль тих сходин — це інформація про працю й ситуацію ФКУ, Науково-Дослідного Інституту, про видання Гарвардського

центру та про плани на найближчий рік. Останні такі сходини громадянства у Філадельфії відбулися в місяці квітні 1976 року. Крім місцевих активістів на сходинах виступить д-р Адриєн Сливоцький, молодий але вже широко громадству відомий ентузіаст Гарвардського центру.

СВОБОДА

UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Mondays and holidays by the Ukrainian National Association, Inc., at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302.

Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.

Передплата: на рік — \$30.00, на пів року — \$16.00, на 3 місяці — \$9.00. Для членів УНСоюзу 65¢ м.с. За кожну зміну адреси — 25¢. Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Демаскують соцреалізм

Згідно з інформацією пресового агентства Ройтера, в п'ятницю, 18-го листопада с. р., відбулося офіційне відкриття Беннале, у Венеції, тобто виставки графіки і малюнків, присвяченої цим разом творчості тих мистців в Союзі Східної Європи, які відійшли від офіційної доктрини, який підлягає мистецтву в комуністичних країнах. У зв'язку з відкриттям Беннале кореспонденти відмічають, що найменше свободи у вияві мистецької творчості мають мистці в Союзі Східної Європи, який не визнає творчого шукання у мистецтві і виходу поза "соціалістичний реалізм", тобто намагається підпорядкувати творчість мистців партійним напрямкам, а їхнє мистецтво поставити на службу Компартії.

Біда тільки в тому, що ні один з 18-ох східноєвропейських мистців не одержав права від своїх урядів взяти участь у Венеційській виставці і це, як відмічає західноєвропейська преса, було однією з основних помилок, що її допустили комуністичні уряди Східної Європи. Карло Ріпа, організатор Венеційського Беннале, довадивши про рішення комуністичних урядів, зібрав привітати усіх 18-ох мистців і особисто повіз їх до Београду, щоб на Європейській Конференції для справ безпеки і співробітництва передати її голові італійської делегації з вимогою зачитати привітання мистців і домагатися допущення їх на виставку. Знаючи, мабуть про заходи організаторів Беннале, совети через своє пресове агентство ТАСС опублікували комунікат, підписаний 43-ма мистцями, у якому стверджується, що праці советських і східноєвропейських мистців опинилися на венеційському фестивалі без їхньої згоди. "Ми не бажаємо, щоб наші праці були використані в політичних цілях буржуазної пропаганди", — нібито заявили мистці в комуністичних країнах, бо сама виставка, мовляв, скерована проти Союзів Східної Європи і країн "соціалістичного співдружності".

Разом з протестом в італійській пресі появилися оголошення і заклики, що Союзів Східної Європи, у недалекому віддаленні від Беннале, організує також свою конкурентну виставку, з участю мистців сателітних країн, яка включатиме усі жанри мистецтва й фотографії, які мали б відзеркалювати "шасливе життя" в соціалістичних країнах.

У Беннале, у Венеції беруть участь також дисиденти, які вже раніше покинули Союзів Східної Європи і перебувають тепер в різних країнах вільного світу. Деякі з них брали особисту участь у відкритті виставки і з великим зворушенням слухали надісланого на адресу організаторів Беннале листа академіка Андрея Сахарова, який обвинувачував комуністичні режими за стосування терору до вільнодумних мистців. В листі Сахаров висловлює намір, що "венецьке Беннале принеє світові про трагедію творчості культури в соціалістичних країнах, а особливо тих, які за свободу творчості платять високу ціну і наражаються на довгочасні засуди і ув'язнення."

У зв'язку зі зверненням Сахарова, поїздкою до Београду організатора виставки Карла Ріпа і виступами дисидентів за кордоном, советська конкурентна виставка була б зрозумілим посміхившемся у мистецькому світі, який з нею не була зв'язана та трагедія, яку переживає кожний чесний мистець у забірній соцреалістичній советській імперії.

Садат скликає конференцію

Каїр. — Після того, як минулої суботи, 26-го листопада, єгипетський президент Анвар Садат в парламенті тієї арабської країни заявив, що планує конференцію в Каїрі в справі "усунення перепон" відносин повноногов скликання Женевської мирної конференції, єгипетський уряд у неділю, 27-го листопада, передав формальні запрошення іншим арабським

державам, Ізраїлю, як теж Союзів Східної Європи та ЗСА. Америка і СССР одержали запрошення до Каїра як співприсідники Женевської конференції і теж дістав запрошення генеральний секретар Об'єднаних Націй, Курт Вальдгайм. Проте, досі такого запрошення не одержала Палестинська Визвольна Організація (ПВО) і правдоподібно його не одержить.

ВИСТАВКА ПЕТРА АНДРУСЕВА — КУЛЬТУРНА ПОДІЯ

Репортаж Леоніда Полтави

II

Ще не відчинена виставка, а вже десятками стоять глядачі біля образів і очі їх сяють радістю. Це твори, які важко обговорювати українській людині, перед очима якої раптом постає велич князів і козацької України, або ж навіпрізуба чи й ніколи не бачена краса Гуцульщини в "Танці гуцулів", "Гуцульському весіллі", чи безмежний степ з веселими вершинками-козаками в "Степовій анекдоті" (до речі, широкі степи — не лише уява, бо ще дитиною мандрував Петро Андрусів степами, разом із козачою частиною кубанців, які любовно доглядали загублену від батьків дитину під козацькою). Навіть холодна, тріскуча зима — образ "Різдво в XVII столітті" — згірив серце.

Оспівуючи Україну, мистець не видкає світу, що навколо. Ось чарівний "Вид на море", далі легендарне "Схоплення Прозерпіни" і сповнена темного вогню "Еспанка". Але знов і знов на філадельфійській виставці виринає неповторна краса й історія України, аж до своєї праісторії, до поганських часів в Україні-Русі — "Велес — божок тварин".

Урочисто розмовляючи, майже пошепки, проходять люди від образу до образу: "Князь Ігор" (власник образу Р. Лазор), "Княжа пристань у Києві" (власник "Самопоміч" у Нью Йорку), "Сватання Анни Ярославни" (власник д-р В. Салія, як і трьох ін. картин), "Зустріч гетьмана Мазепи з кошовим Гордієнком" (власник д-р М. Войтович), "Під Корсунем" (власник С. Воляннюк), а далі, "Явногрішність" (власник д-р Б. Сілецький), "На дворі гетьмана Розумовського" (власник д-р І. Павличка), могутній "Богун" (власність Т.І. Галушчи)... Ми назвали тут тих, хто активно підтримує українське образотворче мистецтво.

І. Вовчук

ПРАРОДИТЕЛЬ ЕВРОПЕЙСЬКОГО ТЕРОРИЗМУ

За співіснування політики антикомунізму, з її потураннями більшовицької деспотії, щоб не розгнівати володарів московського царства, дуже поширився політичний тероризм в європейських країнах. Про нього багато пише преса, з ним борються розвідно-політичний апарат країн і поліції. Соціологи вивчають причини такого поширення разразної соціальної "хвороби", як іноді звуть тероризм, пробаючи встановити прародителів політичного екстремізму. В листопадовому числі політичного тижневика "ЮС Нюз енд Ворлд Репорт" за 21 листопада надруковано дві статті з навісвітленням проблеми тероризму. А між ними окремо подано фахові поради бізнесменам і керівництву установ як охоронятися від тероризму.

Відповідальним людям бізнесу радиться законспірувати свої контакти, засоби пересування і уникати їхати на роботу чи з роботи тєю самою дорогою. Низку порад подано установам для охорони від тероризму. Радиться пильно перевіряти всіх, хто хочуть зустрітись з провідними людьми бізнесу, встановити алармуючу систему в приміщеннях установ: перед розподілом пошти чи не вкладено вибухових матеріалів у пакунки або листи. Цих кілька прикладів в системі оборонних заходів, наведених в журналі, вказують на серйозність проблеми тероризму.

Більйони доларів витрачає американський бізнес на боротьбу проти тероризму, властиво, на оборону від нього. В більшості американських великих компаній спеціально призначена людина відає системою оборонних заходів проти терористичних акцій. Багато головних управлінь і приватних будинків, в яких живуть відповідальні люди бізнесу, охороняються спеціальною гвардією. В Конгресі підготовляється внесок на ухвалення антитерористичного закону, а армія має спеціальні вишколені відділи для рятунку від терористичного вандалізму. Фахівці тверять, що в ЗСА політичний тероризм менше поширений, як в європейських країнах, де руйнівська сваволя, підтримувана анархізмом лівих, в стилі російського Бакуніна, хаотизує життя.

Тероризм має різні способи свавільної дії, але найбільш поширеним стало закладання бомб. Чільних діячів промислово-торгівельного або політичного світу викрадається, а потім за викрадених вимагається викуп, ставлячи вимоги до

урядів країн. В Італії за останнє десятиріччя викрадено 200 людей, викуп за них виніс 60 мільйонів доларів. До листопада цього року викрадено 62 особи, на викуп яких витрачено 16 мільйонів доларів. Терористичне свавільля знаходить підтримку в лівих угрупованнях, які поборюють все стабільне, що витворило людство, Вони, як і більшовики, бачать в руйні сучасного світу прояви творчості. В дусі А. Блока, який прославляючи більшовицькі шляхи руйни старого світу, говорив: "Ми на горі всім буржуазному світову пожежу роздухаємо", вони допомагають хаотизувати світ.

###

Оповитий миротворним туманом, що помпугється з Москви ріки, Західний світ довго уникав рішучих заходів проти терористів. А соціологи, досліджуючи лихо тероризму, ще й досі не помічають, що московське царство більшовицької сваволі 60 років тримається політикою терору, залякуючи і позбавляючи життя тих, хто не вкладається в догматику більшовизму. Сучасний політичний тероризм породжений більшовизмом, формотворець якого В. Ленін підкреслював, що без нього обійтися неможливо, називаючи "дурниками" тих, що не визнають терору.

Перемога більшовиків, твердять Ленін, то тільки початок, а повна перемога прийде, "коли весь світ запалимо таким же вогнем революції". В хаотизації світу через організований терор роздумуються революційні пожежі для перемоги диктатури пролетаріату та й саму диктатуру пролетаріату Ленін розглядав як "вільну далеко жорстоку іди будь-якої вільни, що їх знає світ". Зараз після перемоги більшовиків, в січні 1918 року він проголосує генеральну лінію для побудови соціалізму: "очистку землі ролей від всіх шкідливих комах". Шкідливими комахами були не тільки політичні противники, а люди з усіх шарів населення, що вважалися небезпечними для диктатури.

(Продовження буде)

*****
БАТЬКИ! Заважте замолоду ваших дітей з найстаршою, найбільшою й найбагатшою українською національною установою поза межами батьківщини, якою є Український Народний Союз, щоб заповнити їм країну будучістю, в нашої громаді у вільному світі нового світового гелені!
*****

Н. А. Кафис

Міністер багатокультурності Канади

ДЛЯ ДОБРА ВСІХ

Слово виступило в Вінніпегу 8 жовтня 1977 на бенкеті 12-го Конгресу Українців Канади.

(2)

Дозвольте мені на малу дегресію, для висвітлення про що нам ідеться в розбурдованій Канаді. За нашим головним столем є достойний гість із ЗСА. Заким ми тут зайняли наші місця, він поставив мені питання, в чому полягає наша концепція політики багатокультурності, і я приобіцяв йому дати відповідь на це питання.

Наша концепція багатокультурності є дуже проста. Як нація, ми є переконані, що наша країна буде ліпшою, сильнішою і більш з'єднаною, а наші вартові наберуть глибини і поширяться, якщо ми дамо можливість і попертя нашим національним групам залишитися собою, зберігаючи свої традиції для спільного добра нашої країни. Цей підхід базується на т. зв. принципі мозаїки. Ми є однією країною в світі, яка започаткувала той роду політику багатокультурності, а за нами пішла Австралія тому два роки.

У ЗСА розбудова національної єдності пішла дещо відмінними дорогами. У відірванні до підходу мозаїки — вони застосували т. зв. методу "перетоплюючого геленіка" з наміром витворити однорідне суспільство з тими самими традиціями, чи з браком традицій.

Ми далекі від того, щоб цей підхід критикувати. Цей підхід може навіть мати важливі основи, але це не є наш підхід у тісправі. Сьогодні навіть ЗСА, зокрема в поодиноких їх стейтах, приходять до переосмислення, що культурна спадщина і традиції поодиноких національних груп залишаються живими, незалежно від політики уряду. Це тим більше дає нам певність, що Канада, визнаючи цю дійсність, станула на правильну дорогу у нашої політиці багатокультурності з метою не лише зберегти це правдиве обличчя кожного з нас, але й використати ці окремі вартові для добра всіх.

З точки погляду нашої національної єдності, справа, над якою якраз тепер ведуться дебати великого значення для всіх нас, наше наголошування двоюмовності Канади переходить часом у тенденцію розуміти двоюмовність як двокультульність. Це неправильно. Нюдна з національних культур не є вищою від другої, бо всі вони є того самого виміру, і як такі представляють ту саму вартовість для нас усіх. Ми можемо прив'язувати більше ваги до нашої культури, як італійці будуть цінити в першій мірі їх рідну спадщину, але всі ми разом мусимо мати якнайбільше взаємного розуміння і толеранції, бо лише тоді ми з цього всі будемо користатися. Відносно справи нашої національної єдності, то

сьогодні мені трохи завчасно про це говорити. Я є міністром всього 2 тижні — і я не хочу бути чудотворцем. Одне хочу ствердити, що справа нашої єдності не є проблемою поміж французами і англійцями. Це справа нас усіх. Всі ми маємо за собою вклад рівної вартовості, а ми, тут зібрані в цій залі, можемо втратити більше ніж хто інший в Канаді. Бо якщо ми не признаємо французам права на збереження їх культури: мови, то як ми можемо очікувати, щоб нам було призначене те саме право, включно із збереженням нашої мови.

У близькому майбутньому я надіюсь відіграти центральну роль у спробі об'єднати навколо мого департаменту всіх тих, які будуть готові допомогти у збереженні нашої країни такою, якою ми всі обісї її бажаємо, і сьогодні я запрошую Вас приєднатися до того великого змагання.

Вертаючись до справи Гельсінкських Угод, які підписано тому два роки і постанови яких Вам добре відомі, дозволяю мені підкреслити декілька важливих точок.

Мені відомо, що дехто має різні погляди про те, чи треба було ці угоди заключувати. Але дискусювання того питання не дасть ніяких практичних вислідів. Факт залишиться фактом, що ці угоди заключено за згодою всіх держав-сигнаричів.

У зв'язку з тим, багато людей в Канаді, а зокрема багато українців, думали, що західні країни запровадили наших братів і сестер Союзів Східної Європи. Але поглядаючи на дійсність, яка розвивалася сьогодні, є незаперечний факт, що цей міжнародний трактат викликає більше пресії в нутрі Союзів Східної Європи, ніж всі інші події останніх років. Ім здавалося, що вони виграли бій, а тимчасом вони програли його. Договір, який вони підписали, зобов'язав їх за міжнародним правом до принципів, яких — як нам добре відомо — не шанували в тій країні. І таким чином, ми маємо підставу назвати по імені порушення тих постанов, на які вони самі погодилися у тому договорі. І це виконати — є нашим святим обов'язком.

Не входячи в деталі, нам відомо, що ті всі права рівності і свободи, які включено до цих угод — безперечно порушуються. І я, як міністер багатокультурності, не маю наміру безчинно приглядатися, як це буде відбуватися.

Як я зазначив перед тим, поміж моїм невеликим департаментом і рештою уряду Канади проходять співдія. Департамент закордонних справ, за прикла-

Проф. Ст. Плахтин
Президент ХОС-УБК

ШЛЯХЕТНА КАМПАНІЯ

Жіноча Організація, яка існує вже понад 50 років при Хліборобсько-Освітньому Союзі і Українсько-Бразилійському Клубі в Курітібі, Бразилія, вже не раз продемонструвала своєму громадству завдань та неодноразово влаштовувала кампанії з допомогними цілями. Своєю працею розвиває в ділянці культурно-освітній допомогів, в чому має неблизькі успіхи. Влаштування літературних вечерів, конкурсів української нощі і писанок, влаштування типових українських вечерів, академії героїнь, різних відвідин; участь у конгресах, неодноразові кампанії допомоги українським родинам, які перебувають у санаторії прожаків у Курітібі, допомога поодиноким потребуючим родинам — це та довголітня, тяжка і невдячна праця, якою займається наша Жіноча Організація. Вже ось багато років веде Рідну Суботню школу, яка існує при Українсько-Бразилійському Клубі і через яку пройшли сотки нашої молоді, навчившись там говорити, читати й писати по-українськи і виносючи зі шкільної лавки знання про далеку Україну, яка ще й сьогодні змагається за своє визволення з-під московської окупації.

Ніколи не забракло нашої Жіночої Організації на різних виставках етнічних груп у Курітібі, де українське мистецтво завжди займає поважне місце та відзначалося у пресі як одне з кращих, що притягало увагу найбільше глядачів.

Цього року Жіноча Організація, разом з Головною Управою ХОСоюзу і УБ-Клубу та Управою Братніх Організацій, які входять в організаційну сітку Хліборобсько-Освітнього Союзу, розпочала кампанію збірки грошей, одягу, взуття, продуктів харчування, забавок, солодощів і інше, аби в Рівняні дні передати

або: ORGANIZAÇÃO FEMININA JUNTO A UNIÃO AGRICOLA INSTRUTIVA, Caixa Postal 666, 80.090 — CURITIBA — PARANÁ — BRASIL

Ніколи не слід виставляти ім'я банку, коли немає певності, що такий банк має свою філію в Курітібі, Парана. Сьогодні будь-який банк купити чек з-за кордону, коли цей чек буде куплений в будь-якому банку і в будь-якій країні на ім'я особи, чи організації. Нова кампанія, яку розпочала наша Жіноча Організація, має шляхетну ціль: допомогти потребуючим і звернути увагу тим, які можуть допомогти та цим самим виконати християнський обов'язок: Люби ближнього свого, як себе самого. Найбільше дає той, хто дає часом! Тому віримо, що благородний почин організаційної сітки ХОСоюзу в Бразилії, який очолює наша Жіноча Організація, знайде ширий відгук серед української спільноти в Бразилії і в діаспорі та уможливить успіх кампанії, скерованої на допомогу дітям і стареньким!

(Закінчення на ст. 4-й)

величну виставку. ОМУА і проф. П. Мегик, це, так би мовити, природні союзники Петра Андрусова. Але спонсорство з боку УЛТПА підкреслює особово, бо, можливо, вже йдеться про витворення шляхетної української верстви культурних меценатів, якими була багата Україна за Гетьманщини та частково і в новіших часах. Згадаємо, що і сам Петро Андрусів був стипендістом великого Мецената Митрополита Кир Андрея, завдяки чому в кінці 1930-их рр. зміг успішно закінчити Варшавську академію мистецтв.

###

Відкриваючи виставку в присутності понад 300 осіб, д-р Василь Салія привітав мистця-ювілята, як мандрівника, який повернувся до Філадельфії, де раніше протягом 25 рр. жив і працював, заробляючи на щоденний хліб у мистецькому бюрі управи міста (тепер подружжя живе в містечку Рівергед на Лонг Айленді, серед чарівних гаїв).

"Малярство на історичну тематику заперечене й заборонено в уярмленій Україні, — сказав д-р В. Салія. Та що найбільш там упосліджену ділянку малярства заповнює мистець Петро Андрусів своїми монументальними, музейної вартовості, картинами. Вони зображують високу культуру, багатство, блиск і потугу світлої княжої та могутньої і славної козацької доби".

Д-р В. Салія побажав Маєстрові дочекатися великої нагоди передати його шінний мистецький дорібок до музеїв вільного Києва і Львова, а громадді подякував за вияв заслуженої уваги заслуженій людині та представив молодого скрипаль-віртуоза Ореста Артиміва, запрошеного п-і Ромою Салія на цю особливу нагоду. Акомпанювала талановита піаністка Лілія Белджіована. Юний віртуоз, випускник Джульєрри, надав ще більш радісного настрою зібраним трудним для виконання "Летом джмеля", запальним "Чардашем", а особливо бароковою музикою Фіокіо. Здавалося, що пишні гості вийдуть з образу "На дворі гетьмана Розумовського" і

приєднаються до оплесків за регарно виконану музику, яку вони почули в гетьманському палаці, а молодий хлопчина-джур за образу влячно дивився на свого ровесника-скрипаль та на свого мистецького батька — Петра Андрусева. Дітей великих мистців не записують у миських реєстрах — їх ноте історія.

Голова Відділу Об'єднання Мистців Українців Америки і редактор унікального образотворчості-мистецького журналу "Нотатки з мистецтва" проф. Петро Мегик познайомив збіраних з історією українського малярства, зокрема з авторами багатогірними композицій — від фресок св. Софії в Києві до А. Пелиховського, Ф. Кричевського, Самокиші та Івасюка. Доповідач пригадав слухачам біографію Петра Андрусева, чий творчі гинули: 1939 р. у Варшаві і 1944 р. у Дрездені, під час катаклізму Другої світової війни, а 25 років на заробітківській службі у міській раді Філадельфії також могли б загинути — в розумінні творчості, — але Ювілат не здався. Це тоді, під час щоденної праці, Петро Андрусів створив низку стінних розписів, іконостасів, мозаїк, вітражів для церков у Філадельфії та звернувши пильну увагу на українську історичну тематику. Америка для мистця розпочиналася 1947 р. важкою працею робітника, але здавши конкурсний іспит, проф. П. Андрусів з 1955 р. працював як штабовий ілюстратор у бюрі архітектів при управі міста. 40-го. праці леньо все таки не збили з ніг великого таланту. Петро Андрусів був співзасновником ОМУА, промотором створення ОУА "Самопоміч", співредактором журналу "Нотатки з мистецтва". У тіх роках постанали, після уважного вивчення історії, і не лише української, такі твори, як "Богдан Хмельницький" (1948 р.), "Князь Святослав у наступі" (1960 р.), "З походу кн. Ігоря" (1967 р.), "Чортківський пролом" (1968 р.), "Зустріч гетьмана Мазепи з кошовим Гордієнком" (1968 р.), "Княже поховання на лебеді" (1969 р.) та інші. На виставці вперше була змога оглянути "Зустріч гетьмана Мазепи" — з колекції д-ра Войтовича і "Княжий пир на дворі кн. Ярослава Мудрого" — з колекції д-ра Салія.

(Продовження буде)

Посвячення площі під будову Українського Культурного Центру в Детройті

Під час посвячення площі: На фото (зліва) о. протопресвітер Олександр Биковець, о. парох Константин Височанський, о. Сергій Фединак (видно тільки голову), пані радна Сабо, суддя Джон Гавзнер, голова Будівельного комітету Богдан Федорак, о. Тарас Прокопів.

День 6-го листопада ц. р. довго пам'ятатимуть українці Детройту й околиць. Цієї сплотливої неділі в полудне виповнилося і сонце скупі освічувало площу напроти церкви св. Йосафата у Ворені, де відбувалася релігійна церемонія посвячення землі під будову будинку, що має стати осередком усього громадського і культурного життя Великого Детройту, під будову Українського Культурного Центру.

До відправи Молебня стали священники українських церков східної частини Детройту: о. Константин Височанський, парох св. Йосафата і його сотрудник о. Тарас Прокопів, о. Сергій Фединак із парохії Непорочного Зачаття в Гемтремку і о. протопресвітер Олександр Биковець, настоятель парохії св. Анни Первозванної УАПЦ. Співав імпровізований хор, зложений із співачок усіх парохій. Диригував цим хором В. Літинський.

Закосичена українськими національними барвами новітня лопата переходила з рук до рук, зрушуючи землю під нову будову. Копали землю отці духовні, суддя повіту Вейн Джон Гавзнер, особистий представник губернатора Міллікена, радна міста Ворен п-ні Сабо, голова Будівельного Комітету, Богдан Федорак та інші.

У посвяченні брали участь представники наших сусідів. Лотишів репрезентував відомий діяч і голова Комітету Поневолених Наций, Зігмунд Рудзітис, естонців Реймонд Траля з дружиною, мадярів Беля Колвач з дружиною, білорусів Іван Бруцький і д-р Сазич, а поляків Гржегож Рей, член президії Польсько-Американського Конгресу.

На площі була маса народу: уділовці УКЦ, їхні родини, представники українських організацій та українці-громадяни, що завжди відгукуються на всі важливі акції спільноти. Поліції, що керувала рухом, підраховувала приватних, підрахувала близько 600-800 осіб з Ворену, Детройту, Трой, Стерлінг Гейтс, Ен Арбор та інших міст і містечок Мічигену.

Після посвячення священники, представники національних і українських організацій, уділовці та гості перешли до авдиторії св. Йосафата, де їх частували кавою та солодким.

Голова Будівельного Комітету, Богдан Футей,

П. Р.

Конкурс для молоді

Видатна українка д-р Маруся Бек — перша жінка, яка стала радною міста Детройту, головою його міської ради й діючим мейором, відома громадська діячка, як серед українців, так і серед американців, директор Інформаційного Бюро й керівник Ресурсу Закордонних Справ УНР, фундатор Лиги Українського Конкурсу СФУЖО протягом 16 років, дала ініціативу та стає фундаторкою нового, ще ніколи ніким не впровадженого, конкурсу для молоді під назвою: „У пошукуванні України в англо-мовних виданнях“.

Завданням конкурсу є: зацікавити й активізувати українську молоддь у вітчизняному світі стежити за приділенням уваги Україні й ук-

раїнцям в англо-мовних виданнях — книжках, газетах, журналах, публікаціях виданнях, альманахах та у всій пресі в найширшому розумінні цього слова.

На фонд цього конкурсу д-р Маруся Бек склала 1,000 доларів.

На докладного опрацювання цього конкурсу, його проголошення та проведення, створено Комітет у такому складі: Марія Гарасевич — голова, мгр Петро Стасів — заступник голови, мгр Христина Юзич — секретар, Іван Бек — фінансовий референт, мгр Степан Віхар, проф. Дмитро Клишчи, мгр Олена Климишин, мгр Валентина Мушинська, д-р Юрій Розгін.

За Комітет Марія Гарасевич

Амстердам у поклоні Патріархові

Амстердам, Н. Й. — 3 приведу 85-ліття і 60-ліття священства Блаженнішого Патріарха УКЦ Йосифа I Відділ УККА в Амстердамі, Н. Й., створив Ювілейний Комітет, зложений з представників усіх наших товариств, що підготували і перевів 6-го листопада ц. р. ювілейний бенкет з добірною програмою в залі Українського Дому. На сцені видні гарно прибрані портрет Достойного Ювілята. Місцевий парох, о. В. Сютік, ЧСВВ, відкрив бенкет молитвою „Отче наш“, що її відспівали всі присутні. Господар бенкету, інж. Мирон Свідерський, подав програму та представив гостей при головному столі й інших замісцевих. 7-літній дитина, Катерина Дереш-Масловська з Бостону виголосила вірш Р. Завадовича „Привіт Патріарху від найменших“. Співочий гурток дівчат (7) „Кобза“ з Ватервілту, під мистецтвими керівництвом Я. Кушніра, проспівав при його супроводі на гітарі „Богородице Діво“, потім молитву за Патріарха, і „Бандуристе, орле сизий“. П. М. Юрчук розказав про життєвий шлях Патріарха. Пані Володимир Смик з Ютикі читувала поему Зої Когут „Патріарху у 85-ліття“, пізніше поему „Борись без меча“ Р. Завадовича. Проф. Я. Ліхтер з Ютикі відіграв на бандурі в'язанку українських пісень, пізніше розказав по-англійськи про життєвий шлях і заслуги Патріарха. Огесь д-р Б. Волошин виголосив головну доповідь про помісність Української Католицької Церкви, про наше право мати патріархальний устрій, що єдиний забезпечить її майбутню. О. митрат В. Андрушків з Когутів розказав про ювілейні торжества в Римі, про Патріарший Фонд і Корпорацію св. Софії. О. Крил. Б. Смик з Ютикі

прочитав проєкт привіту Патріарху з побажаннями та з заявою всебічної підтримки Його всіх великих задумів, що Його прийнято оплесками та вишано до Риму. Далше о. Б. Смик розказав про деякі моменти з життя нашого Патріарха, Його батьківські слова, Його послання з Сибіру. Підкреслив нерозлучний зв'язок Церкви з народом, як два звена одного ланцюга. Без цього зв'язку розплинемося в чужому морі. Коли 22-го грудня 1939 р. Митрополит Андрій Шептицький висвятив тодішнього о. митрата Й. Сліпого на єпископа і свого наступника, то цей вибрав собі герб з написом: „через терпіння — до висот“. Новий митрополит проповідував: „Великого бажаєте! Не плазуйте перед чужими! Будемо собою!“ У 1969 р. ми станули на патріархальних основах і не відступимо від того, чи того хоче Москва, чи ні! Будемо собою!

Інж. М. Свідерський подякував усім за збільшення ювілею Патріарха. Відповідала національного гимну закінчено цей бенкет, що тривав 4 години, при виповненні залу. Прибули українці з цілої околиці, навіть з дальших міст. Членами Ювілейного Комітету були: інж. М. Свідерський, голова О. Макаровський, С. Когут, М. Кривулич, В. Ярмишин, М. Юрчук, Б. Наутольський, О. Пашак, Я. Ринар, прес. референтки: Леся Тавнич-Пашак і Маруся Вершона. Варт згадати, що Катерина Масловська виголосила цю поему в Римі під час концерту 2-го ювілята, а написав її спеціально Р. Завадович для неї. Ювілейний бенкет залишився якнайкращим враженням. Ювілейному Комітету та всім виконавцям програми належить щира подяка.

І. Дурбак

Виставка Емалій Шонка-Русича в Едмонтоні

Завдяки енергійній праці організаторки Софії Скрипник, українське громадянство Едмонтона, Альберта, та околиць мало змогу оглянути дещо з мистецької творчості Шонка-Русича з Нью Йорку. Виставка, що її відкрив радник міста, адвокат Лаврентій Дікур, відбувалася від 23 до 25-го вересня ц. р. в маленькій галерії „Ломоки“.

Для загального відома було б корисно подати короткий огляд із життя Костя Шонка-Русича. Народився він біля Житомира, Наддніпрянщина, вчився у Києві, а після Другої світової війни переїхав до Західної Німеччини. Згодом вмігся укласти в СКА, де в Чикаго розпочав працю в різних ділянках мистецтва. 1966-го року мистець із дружиною та сином прибуває до Нью Йорку, відкриває свою робітню й галерею. Того ж року він отримує другу нагороду за скульптурну емалію „Мухомори“. Від того часу дістав ще п'ять нагород (перші й другі місця) на виставках загальному мистецтва на Вашингтонському майдані в Нью Йорку. Виставки Шонка-Русича також включають: Філадельфію, Детройт, Чикаго, Вашингтон, Лос Анджелес, Бостон, Клівленд, Балтимор, Вінніпег, Торонто й Монреаль. Його твори знаходяться в численних приватних колекціях, у визначних музеях та в культурних організаціях на цьому континенті та в Європі.

В Едмонтоні мистець виставив 46 корисних картин із трьох галузей емалії. Для глибшого пояснення історії цієї техніки емалії варто, присвятити окрему доповідь із можливістю консультатії самого мистця. Покинути можна згадати ті галузі, які були зареєстровані: княжа емалія, „Птахи“, „Гриби“, конструкція — емалія „Тайна вечора“ ба живописна емалія „Маки“, „Квіти“ тощо.

Картини-емалії багатозначні, вони роблять сильне враження на кожного глядача, тим більше на справжніх любителів мистецтва. Від першого погляду відчуваємо веселі, багатогран-

ний, сильний колорит. Шонка-Русич про це каже: „Колорит вабить око і зворушує серце до життя“. Ось чому його емалії ніби сяють промінням, у найменшому розмірі. Але, одночасно немає в них, фо-уєвистичного пересичення основними кольорами, мистецтво божав невольними тонкостями й варіації збалансування різних творів.

У мистця чітко окреслений сюжет: природа, український побут, історія та релігія. Ця тематика проходить чорною ниткою через усе творчість і виявляє публіч — переконливість і безпосередність образу та різноманітність у вислові буйної уяви. Шонка-Русича емалії наскрізь життєрадісні.

У поодиноких творах виставки дійсно можна було оцінити стриманість у рисунку та композиції. Сучасний американський мистецтво Бен Шагн повчав, що у малюванні мусить бути повністю комунікація між мистцем і його твором — немов діалог. Іноді сила мистця полягає в здібності пізнати й те, що не включене в дану композицію. В емалії „Червона каліна“, Шонка-Русич жестом ліній (гілок, листу, похилих ягідок) передає якраз у фрагменті куша враження, яке гот було б досягнути у зайвих деталях осягнуті. Цю характеристику можна було помітити також у „Соняшниках“, „Маках“ та інших творах.

Кожний твір на виставці передавав щось глядачеві і тим розвивав його естетичні тонкості. У багатьох випадках це також свідомий, вирішальний елемент для мистця. У своєму есеї „Для кого мистецтво“ („Esseys in Appreciation, Chapman and Hall, London 1959) критик Беннард Беренсон саме так розглядає цю справу.

Шонка-Русич способом зображення своїх понять підіймає рівень сприйняття і знання публіки, а також рятує наш традиційний, своєрідний жанр від буденної сентиментальності.

Марія О. Мариняк

Журналістичне відзначення молоді професіоналістки

(вб). — На 55-й річній конвенції Національної Асоціації Банкірів-Жінок в Атланті, вересень ц. р. співредакторка „Сейвінгс енд Лон Ньюз“ Марія Кульчицька здобула нагороду видатного журналіста цієї Асоціації й отримала настінне плече призначення та грошову нагороду в сумі 300 дол.

Це відзначення признає Марію Кульчицьку за статтю „Жіночтво на вищому шаблі“ (Women at the top) в якій авторка зробила історичну аналізу можливостей праці жінок у банківих і шаднічих установах, дала поради іказівки управлінню цих установ, як підготувати жінок до керівних становищ, обговорила питання їх планів і порушила проблему взаємодієвчення між жіночими й чоловічими працівниками на вищому шаблі.

Нагорода НАБЖ для видатного журналіста була встановлена в 1974 році для визнання замінливих статей, що критично порушують питання, які стосуються банкірів-жінок, їх ролі в цих фінансових інституціях і в індустрії та їх впливу на розв'яз і хід фінансових ресурсів суспільства. Участь у конкурсі можуть брати всі журналістки, які опублікували в американських газетах, чи періодичних виданнях статті, що відповідають вимогам конкурсу.

НАБЖ, це професійна організація 19 тисяч керівних банківських працівників у 50 стейтах ЗСА, в Канаді і в декількох інших країнах. Завданням організації є збільшити можливість кар'єри жінок у банківстві і причинитися до росту банкової індустрії.

Марія Кульчицька, донька Ярослава і Софії з Прокуратів працює в Чикаго. До трьох початкових

Марія Кульчицька

клас ходила в школі св. Юра в Нью Йорку, а закінчила вселюдню школу св. Миколая в Чикаго. Після закінчення середньої школи Непорочного Зачаття отримала стипендію до Норт-Вестерн університету в Івенстоні, Іл., де студіювала журналістику. Ступінь бакаляра з журналістики отримала в 1967 році. Організація Журналісток-Жінок (Women in Communication) признала її стипендію, що дало Марії змогу завершити студію журналістики ступенем магістра (1968 р.) в тому ж університеті.

Працювати почала в журналі „Сейвінгс енд Лон Ньюз“, який є всенациональною публікацією шаднічнопозичкових банків. Зразу займала позицію редактора-асистента, тепер працює заступником головного редактора. Її спеціальністю є ринковзнавство, фінансові операції, електронний перенос фондів і проблеми людських ресурсів, зокрема жіноцтва.

Марія Кульчицька активна в громадському житті Чикаго, зокрема в Платті — є членом Куреня „Лісові Мавки“, працювала зв'язковою й отримала два відзначення св. Юрія в бронзі.

Батько Марії активний в УНС на терені Чикаго, мати в Платті.

Посвячення прапора осередку СУМА у Філадельфії

Неділя, 30-го жовтня була особливим днем в житті сумівської родини у Філадельфії. Цього дня відбулося урочисте посвячення нового прапора Філадельфійського осередка Спілки Української Молоді. Програма, яка напевно справила глибоке враження на учасників свята, включала Богослужбю в наміренні сумівської молоді в катедральному соборі Непорочного Зачаття та бенкет, що відбувся в аудиторії парафіяльної школи.

Посвячення довершив о. канцлер Р. Москаль в асисті о. П. Мірчука. Своєю проповіддю в часі Богослуження, що попередило посвячення прапору, присвятив о. Москаль важливості й особливому значенню поєднання в системі виховання молоді в рядах СУМА принципів релігійності і патріотизму під ключем „Бог і Україна“. Тільки виховання в такому дусі — підкреслює о. Москаль, — в дусі глибокої християнської моралі та ширшої любові до України може зберегти українську молоддь на чужині як здорову, невід'ємну частину українського народу. Тому прапор СУМА це символ майбутньої перемоги над небезпекою асиміляції.

Під час акту посвячення прапора всі члени Осередку від найменших молодих юнаків і юначок до заслужених вже сивоволосих сеньйорів стояли в кількох рядах біля прапора, тримаючи сині й жовті стрічки, що звисали з прапора, чим демонструючи єдність сумівської родини і прив'язання до ідеалів, яких символізує сумівський прапор.

Продовженням свята був бенкет у церковній залі, де крім членів Осередку СУМА зібралися ще й поверх дві сотні батьків сумівської дітвори, своїх друзів і приятелів і симпатиків СУМА. Програмою бенкету проводив о. мгр Р. Мірчук, член цього Осередку СУМА від дитячих літ, а описав догдолітній виховник. Вміле ведення програми, переплітання вдалими дотепами, зробило її живою, цікавою і скріпило атмосферу широти, єдності всіх присутніх в одну сумівську родину.

Головну промову виголосив представник Головної Управи СУМА д-р Аскольд Лозинський, молодий адвокат з Нью Йорку. Він теж виріс в СУМА від дитячих літ, тому його доповідь, глибока спостереженнями, була далека від вертких фраз і виявила знання дійсності, в якій живе українська громада в ЗСА і в якій приходиться провадити свою працю Спілці Української Молоді в Америці. Крім багатого письмових привітів, усно склали привіти: інж. Сколиас від місцевого Відділу УККА, М. Ковальчин, голова ГУ Т-ва був. Вояків УПА, В. Позванюк від Філадельфійського Відділу ООЧСУ, інж. О. Швед від Станіш Плату у Філадельфії, д-р І. Скальчук від УНС і дир. М. Баранецький від СУК „Провидіння“.

Зокрема гарно уложено і зворушливою точною програмою було внесення новопосвяченого прапора на залу, яке попередило збірну рецитатія про значення прапора в історії українського народу, як символу завзятості княжих лицарів і козаків та пересторога для ворогів про рішучість синів і дочок українського народу не допустити жадного загартання на землю українську.

У деклямації взяли участь: О. Колибабюк, Г. Небесна, Р. Лупань, Г. Лукецький, Б. Бачара, К. Бохна, М. Рущак і С. Галас. Відтак під звуки маршу „Гей, там на горі Січ іде“ на залу вніс прапор представник Головної Управи СУМА д. І. Шперналь в асисті почесних членів д. М. Бачари і М. Солтиса, а після зложення присяги прапор передано постійним хорунжим — молодим сумівським активістам: Я. Федоріччуку, В. Іваскові і Ю. Голінесві.

Дальшу частину бенкетової програми виповнили мистецькі одиниці при Осередку: тріо „Соловейки“ під мистецтвими керівництвом проф. З. Маркович в складі: О. Максимюк, С. Девенки і Т. Петришин, танцювальна група під керівництвом М. Солтиса і тріо талановитих музикантів із солістом В. Стасю-

Праця Українського Студентського Клубу Пенсильвенського Стейтового Університету

Завдяки нашому дорадникові проф. д-рові Василю О. Луцеву, званому в науковому світі, в праці університету і в українській громаді ЗСА та Канади, вже дванадцять літ існує тут Український Студентський Клуб. На сторінках української преси часто — густо звітано про нашу діяльність.

В цьому році професор Луцев зорганізував для нас в університетській каліції двічі в місяць св. Літургію. Раз приїздить український католицький парох, а раз православний панотець. Крім цього ведемо курси наших народних танців. Невдовзі вийде друком наш альманах. Для місячної комунікації видаємо бюлетень. Обов'язком Українського Студентського Клубу в цілому, а кожного члена зокрема пропагувати і вивчати українську мову, історію, літературу, культуру та нашу церковні обряди. Клуб організує українським членам та до членів студентських товариств, що хочуть запізнатися з українською культурою. На наше Різдво йдемо з колядою і масмо Свят-вечерю. На Великдень організуємо курс писання писанок і теж масмо свячення. Низка виставок української культури — завдяки музейному, архівному та книжковому багатству нашої клубового дорадника завжди притягає тисячі студентів. У нашому універси-

теті навчається 40.000 студентів в тому коло десят тисяч слов'янського роду, а між ними понад дві з половиною тисячі українців і закарпатських русинів. На жаль, чи батьки не подбали, чи мабуть сини та дочки не заохотили включатися в українське студентське життя і тому кількість членів ніколи не перевищувала сто осіб, а могло б бути і тисяча. Дивне, що між байдужими є чимало студентів вихованих вдома свідомими батьками, перше покоління в Америці.

В університетській книгозбірні на 60.000 слов'янських та східних і центральноєвропейських народів є десять тисяч українських книг. Наш клуб часто, по-через пресу звертає за проханням до громадянства, щоб допомогли нам дарувати чи то гроша чи книжками для забагачення українців. Це дуже важливе в дану пору, бо загальна грошова криза не дозволяє навіть на закуп найважливіших книжок. Хто з громадянства бажав би допомогти чи то грошми чи то книжками просимо звертатися на адресу:

The Pennsylvania State University Libraries
Dr. W. O. Luciw, Head of
Slavic Library Program
E310 Pattee
University Park,
Pennsylvania 16802
U.S.A.

Н.Н.

Успішна виставка Тараса Шумиловича

65-й Відділ СУА в Нью Бронксі, Н. Дж., влаштував 6-го листопада ц. р. одноденну виставку картин Тараса Шумиловича.

Половина з п'ятдесяти виставлених праць — це гарно виконані церкви або дзвіниці з України чи Америки, які побудовані на зразок тих, які мусіли залишитися. Чорнобіла графіка чергувалася з кольоровими оліями або темперою різної тематики — квіти, краєвиди, більше церков, абстракції й т. д. Шкода тільки, що не було між ними колишніх примітив-

них картин, які крім церков найкраще підходять до таланту мистця.

Голова 65-го Відділу д-р Ярослав Грабович представив Тараса Шумиловича численню зібраній публіки, крім цього був окремий стіл з різними каталогами його попередніх виставок, газетами, в яких згадка про його успіхи та книжок з витинками преси та знімками, що давали повний образ його мистецького шляху.

Г.В.

Музичне Матіне молодих талантів

72-й Відділ Союзу Українок Америки в Нью Йорку кожного року влаштовує імпрезу у виконанні молодих талантів, щоб познайомити наше громадянство зі щораз то новим музичним даром.

Цьогорічне музичне матіне відбулося в неділю, 13-го листопада в українському Інституті Америки в Нью Йорку. Виступили: Марта Мамай, піаністка і Андрій Ярош, тенор.

М. Мамай, значна учениця УМІ, клас проф. М. Байлової, відіграла „Баркаролю“ Лисенка, „Револьюційний етюд“ Шопена, „Танок карликів“ Ліста. І молоденької піаністки зразок пізнати добрий вишкіл, прямиий удар і технічну легкість, головню в правій руці, як також добра музична пам'ять. Її гра, повна живості і радості, дає нам надію на дальший музичний розвиток цієї здібної піаністки. Лише шкода, що вона не

може себе посвятити всеціло музиці. — М. Мамай виступила на 25-літньому УМІ 27-го листопада в Народнім Домі в Ньюарку і 18-го грудня в Карнегі Рісайтел Голл в Нью Йорку.

Молодий тенор Андрій Ярош, який вже має за собою багато професійних виступів, сказав до публіки декілька слів, щоб проломити лід офіційності, зв'язаної з публічними виступами. Це вийшло в нього природно і вільно. Він відспівав арію з „Зачарованої флейти“ Моцарта, „Бенедиктус“ зі Служби Божої Баха і „Дивись“ з Оракторії „Сальомо“ Генделя. Музикальне виконання цих творів милозвучним, м'яким ліричним тенором, зробило на нас враження, що музика значить дуже багато для молодого співака і, що він відчуває внутрішнє бажання поділитися з публікою своїм власним музичним світом. В любовних піснях А. Гнатюшина він виявив себе тонким інтерпретатором різних контрастних настроїв.

А. Ярош — це ліричний тенор камерного типу, який здобув собі музичне знання, культуру і мистецький смак. Барвою голосу він часом нагадує Вундерліха. Окрім музичного обдарування в А. Яроша сильно проявляється також акторський талант.

Матіне пройшло з великим успіхом. Публіка явилася чисельно і треба було доставляти крісла в переповненій залі. По закінченню вдалої імпрези відбулося, елегантично підготоване, елегантне прийняття, під час якого публіка ділилася своїми враженнями по відбуту музичної молоді.

М.І.

Дарія Гордінська Каранович

В Міннеаполісі відзначили 45-ліття священства

о. пралата д-ра Степана Кнапа

В неділю, 13-го листопада 1977 року українські католицькі парафії св. Константина в Міннеаполісі і св. Стефана в Сейнт Полі, спільним святом урочисто відзначили 45-ліття священства о. пралата д-ра Степана Кнапа. Сотні вірних взяли участь в ювілейному святі, але найбільше причинився до звеличення цього дня неперепачений приїзд до Міннеаполісу Вищопресвітерського Митрополита нашої Церкви Кир Йосифа Шмюндюка.

Програма свята складалася з Благодарственої св. Літургії, що її відслужив Кир Йосиф в асисті ювілята, отця монсеньйора д-ра Василя Федіша з Йонкерсу, о. Бернарда Панчука, ЧСВВ, з Детройту і о. Богдана Коцура з Чикаго.

При вході до церкви, вітали Митрополита Кир Йосифа члени парафіяльного комітету Григорій Німчук і Дмитро Дудинський, а діти суботньої школи вручили китицю квітів.

Близькучу і глибоку змістом проповідь про завдання священника, виголосив гарною українською літературною мовою Митрополит Кир Йосиф. Про священничі покликання проповідь англійською мовою виголосив о. Панчук.

Після закінчення св. Літургії відбувся в шкільній аудиторії святковий бенкет, в якому взяли участь біля чотирьох парафіян, члени родини Ювілята і запрошені гості. На жаль, біля сто людей не змогли взяти участі через брак місця в аудиторії.

Коли на залю увійшов з Митрополитом Ювілят в супроводі прибулих на свято священників, хор заспівав псалом, присутні піднялися з місця, а представники парафіяльної молоді, Катерина Павліш, Джекі Гавриш і Івась Лушів привітали його квітами. Після молитви, що її змовив Митрополит Кир Йосиф, свято відкрив голова бенкетового комітету Григорій Литвин, а церковний хор під керівництвом інж. Євгена Карпача виконав дві пісні: „Привіт Батьківщині“ і „Вілітали світи орли“.

Дальше ведення програми було в руках господаря бенкету д-ра Михайла Козака. Він підніс тост за здоров'я ювілята, а присутні відповіли „Многая Літа“. Обід приготували пані Сестричівка і Віменс Гілд під керівництвом Марії Стець.

Після обіду і представлення почесних гостей, представники парафіяльної молоді, Христина Тарашук, відчитала присвячену Ювілятові декларацію „В 45-ліття священства“. Декларацію написала парафіянка Катерина Гушал.

Голова бенкету відчитав повні похвали і признання привіт від Блаженнішого патріарха і Кардинала Кир Йосифа, від Преосвященного Кир Ярослава Габра з Чикаго, від Архиепископа святощенного о. Джана Роча, від губернатора штату Луїзана Руді Перліча і від державного прокурора Ворен Спанавса. Привіт від священників склали: о. монс. Василь Федіш, шкільний приятель Ювілята, о. Богдан Коцур від отців єпархії і о. Йосиф Федішак. Також відчитав привіт від редактора часопису „Поступ“ о. митрата Семена Іжика з Вінніпегу.

Слово про життя, працю і заслуги Ювілята виголосили д-р Михайло Козак українською і Григорій Німчук англійською мовою. Обидва промови наголосили, що життя цього нащадка українського народу в Америці відзначається довголітньою, сумлінною і тяжкою працею і є завершене багатьма великими успіхами для добра свого народу і його Церкви.

Родився він 28-го листопада 1909 року в Пенсильванії, в містечку Сіммпсон, в родині наших перших поселенців з Лемківщини, Михайла і Варвари з Орників. Початкову освіту здобув в рідному місті. Тому що вже змалку виявив велике бажання бути священником, в жовтні 1927 року, Преосвященний Кир Конс-

тантин Богачевський вислав його на студії в Римі, де в грудні 1929 року він здобув диплом доктора філософії. На дальшу науку він вступив до Папської Семінарії св. Йосифа і 13-го листопада 1932 року, Єпископ Перемишля, Ісповідник Віри Кир Йосафат Кошиловський висвятив його на священника Української Католицької Церкви. Молодечком, бо тільки 24 річним священником він вернувся до рідного міста, де 5-го жовтня 1934 року відправив першу св. Літургію.

Перших кілька місяців Ювілят виконував обов'язки співслужачого при українській католицькій кафедрі у Філадельфії, а вже в лютому 1934 року дістав призначення на параху в Арнольд Нью-Кінгстон в Пенсильванії. В цьому місті, служивши цього молодого священника увінчалася визначними успіхами. Напротязі 19 років його праці, він закупив дім для Сестер-монахинь, заснував школу і культурний осередок, а в 1947 році збудував нову церкву.

В червні 1952 року він переходить на нове призначення, параху церкви св. Івана Хрестителя у Детройті. Як переліше, так і тут, завдяки його жертвенній праці, він здобуває нові успіхи: сплачує борг за шкільний будинок, набуває новий монастир і нове приходство.

В 1956 році, повний запалу до праці о. Кнап переходить на нове місце до парафії Непорочного зачаття в Гемтремку в Мічигені. Тут також він допомагає у виникненні нового приходства і сплання боргів та закупує площу під будову середньої школи і монастиря для сестер. Відкриття першої в Америці української католицької середньої школи для дівчат і хлопців було чи не найбільшим дотеперішнім успіхом цього працюючого священника.

За великий труд віддану працю для добра Церкви і її вірних, Папська Столиця, в червні 1962 року нагородила отця Кнапа званням монсеньйора і папського шамбеляна.

Цього року новоіменовані отці шамбеляни знову переходять на інше місце праці, параху кафедрі св. Николая у Чикаго. Тут зразу побачивши потребу приміщення для старших людей, він ініціює збіркову акцію на придбання такого дому. Неперепачений переїзд до Міннеаполісу не дозволив йому закінчити це шляхетне діло.

До Міннеаполісу приїхав Ювілят в першу неділю вересня 1964 року, де став парахом невеликої чисельності парафії св. Константина з малою церквою збудованою в 1913 році нашими першими поселенцями. Це церковне приміщення вже не задовольняло потреби набагато збільшеної громади. Коли це побачив новий парах, він зразу заініціював збірку на будову нового храму. Завдяки його заходам, вмістості і організаційному хистові, за недовгий час українці Міннесоти збагатились новою, імпульсивною розмаляваною в українському стилі церквою, приходством і галерією для українського мистецтва названу іменем Блаженнішого Кир Йосифа Сліпого.

Коли в травні 1973 року відвідав Міннеаполіс Блаженніший Кир Йосиф, він був захоплений ростом і розбудовою парафії, висловив признання за такі великі успіхи і нагородив о. монс. Кнапа званням крилошанина. Також Папська Столиця вдруге нагородила о. крилошанина. В серпні 1976 року, під час Євхаристійного Конгресу у Філадельфії, Преосвященний Кир Ярослав Габро повідомив, що Папа Павло VI відзначив отця крилошанина Кнапа новим високим відзначенням пралата.

Особливу увагу на заслуги ревного церковного провідника звернули його вірні. Вони добилися у нього багато цінних прикмет. Своєю працею і завершеними ділами він доказав, що він є священником вірним своїй прабатьківській Церкві, який лю-

Перейшов український духовий рубікон...

(Слово на відкритті виставки праць мистця Рема Багавтдіна в Українському Інституті і жовтня 1977 р.)

Як член Мистецької Комісії Американського Інституту Америки маю честь відкрити небуденно цікаву і багатовартісну виставку праць мистця Рема Багавтдіна.

В листопаді м. р. Михайло Островерха — між іншим — сказав про цього мистця ось так: „В його мистецтві ми вичуємо український мистецький культурний дух о. Мурашки, Ю. Нарбута, М. Бойчука, а все пережите, перетуте в творчій душі мистця Рема Багавтдіна“.

Тут найцікавішим у творчості Рема є те, що сам мистець з уродження не є українцем. Він є родовитим казанським татариним. Життєві обставини у нього так склалися, що він виростав і виховувався в Україні, де жився і перейнявся духовістю того народу, серед якого дозрівав.

Тут мимоволі творяться цікаві рефлексії. Любов до України не є виключним привілеєм самих українців. Україну люблять також і не-українці, і то з різних причин. Для одних Україна є синонімом багатих мінеральних скарбів, дорожчих степів розкошів, ланами золоті пшениці, словом — ресурсів необмежених багатств, для яких справді варто „любити“ Україну. Так Україну люблять наші сусіди поляки і москалі, а в час останньої світової війни подібною любов'ю обдаровували нашу батьківщину також німці, шукаючи в ній свого

биття, шансу і зберігає рідний обряд, традиції і культуру українського народу. Своім трудом і поведінкою він доказав вже тут рідженню українським поколінням, що можна бути добрим і примірим сином цієї країни, а при тому не забувати, любити і гордитися своїм українським походженням. Ці прикмети Ювілята були чи не основною причиною такого великого спонтанного вияву пошани сотень вірних в день ювілею 45-ліття його священства. Під час бенкету його вітали, крім визначних осіб, представники багатьох організацій. Від української католицької парафії св. Стефана в Сейнт Полі привіт склали її парафіяни Стефан Михайлюк і Ольга Гамота. Однак найбільш урочистим завершенням програми цього великого свята був виступ найвищою достойника нашої Церкви в Америці, Вищопресвітерського Митрополита Кир Йосифа, що його присутність привітали встанням з місця і догортювали оплесками. Він немов би підтвердив своїм словом все що було сказане про Ювілята. В своїй промові він назвав о. пралата Кнапа не тільки добрим священником-душпастирем, але також талановитим організатором і будівничим.

Влучно доповнювали і прикрашували програму бенкету виступи співочого ансамблю дівчат під керівництвом Слави Павліш Гелергер, танцюристів ансамблю „Заграва“ під керівництвом Митрона Павліш, і широко відомого в Твін Сіті співочого ансамблю „Акорд“ під керівництвом Юрія Лутика.

На закінчення свята, під голосні оплески присутніх, виступив Ювілят о. пралат д-р Степан Кнап. Він широко дякував Митрополитові за його присутність, висловлюючи признання організаціям і вірним за таке шире виявлення пошани до нього. Він просив всіх не забувати його в своїх молитвах, щоб він зміг далі служити Українській Католицькій Церкві і її вірним.

Пісню „Боже вислухай благання“ закінчено цей урочистий день, але учасники свята ще довго не розходились. Більше годин, вони чергою підходили до Ювілята і за його жертвенну душпастирську працю з признаннями і любов'ю стискали йому руку.

драпівного „лебенсраму“.

Але були ще і такі чужинці, що прийшовши в Україну, захоплювалися нею не лише через її матеріальні багатства. Їх чарувала неприминаюча краса буйної природи, людей та їх культурні надбання, які навістувалися цілими століттями в народний побут і мистецтво. Ті чужинці вносили в Україну велике очарування нашою батьківщиною, а в серцях несли мрію про поновний приїзд до неї. Серед тих гостей бували і такі, що замандрувавши в Україну, прилягали до неї своїми серцями і залишалися там на все своє життя, ставали прибіраними синами і доньками нашої вітчизни.

Одним з них був великий вчений, творець нової української історіософії Володимир Антонович, поляк, який так сказав: „...я зріс свого чужинства і хочу заслужити, щоб нарід, серед якого я живу, назвав мене своїм сином“.

Український нарід з великою пошаною і владністю називав і вічно називатиме Володимира Антоновича своїм великим сином. Знаємо, що Ольга Кобилянська не була родовитою українкою, що Софія Русова рівнож походила з чужого роду, але обі вони стали великими доньками України, якій віддали свої серця і могутню силу своїх геніальних талантів.

А в теперішню пору, коли українських нарід переживає найжорстокішу муку за всі часи своєї історії, коли навіть признається до українства часто може бути не лише невідомо, але і небезпечно, то саме тепер хіба ніхто з чужинців не захотів би себе називати українцем. Яка ж тут конюнктура, яка користь з того? В часах так званого здорового розсудку, в часах, коли вартість людини міряється величиною банкового konta, коли головним гаслом людської моралі стає питання — „що мені з того прийде?“, дешифрує не-українцеві стати добровільно українцем видається простим нонсенсом. Та все ж всупереч тому, що сказалося, — навіть тепер, на наших очах заховають такі замітні явища, що деякі шляхетні одиниці з інших національних збірнот свідомо і добровільно переходять до українського патріотизму.

У Філадельфії живе і постійно це працює визначна наша письменниця-сенаторка Галина Журба, яка також походить з польського роду. З молодшого покоління доволі активно працює в різних ділянках української культури Леонід Енсен, син родовитого шведа, що вродився в Україні. Його письменницьке ім'я є всім нам відоме: — це Леонід Полтава.

##

Рем Багавтдіна своєю творчістю і доглибним відчуттям духовності українського народу переконливо засвідчує, що також і він з повною свідомістю перейшов український духовий рубікон і з відкритим серцем і з вразливою душею станув в колі нашої культури поруч усіх нас, щоб ділити з нами нашу долю і недолу. Тож вітаємо того злібного мистця разом з тією цікавою виставкою в Українському Інституті Америки з найкращими побажаннями.

Петро Андрусів.

ВСТУПАЙТЕ В ЧЛЕНИ

УНСОЮЗУ!

М. К.

Бенкет з нагоди срібного ювілею Українського Музичного Інституту

Ювілейний з'їзд учителів УМІ, що відбувся 23-го жовтня п. р. в Нью Йорку з нагоди 25-ліття цієї престижної музично-навчальної і виховної установи і на якому поновно вибрано президентом заслуженого на полі української музики піаніста і вчителя-педагога та організатора музичного життя в краю й на поселенні почесну голову УМІ Меланію Байлову, завершився вродистим бенкетом.

Бенкет відбувся в приємній залі доому Українського Визвольного Фронту при 2-й севно в Нью Йорку. Влаштуванням бенкету займався місцевий Батьківський кружок УМІ під головуванням Оксани Луцької та при допомозі касирки Стефанії Нагірної й Івонни Махай.

За почесним столом зайняли місця: о. д-р Володимир Гавліч, парах церкви св. Юра в Нью Йорку, о. Сергій Кендзеравий-Пастухів протопрезвітер УПЦ, СС Васильяни — Моніка з парафіяльної школи і Гавриша з Академії св. Юра, проф. Меланія Байлова почесна голова і нововибраний президент УМІ, проф. Таїса Богданська уступаючи президент УМІ, проф. Дарія Каранович президент Світового Об'єднання Українських музик, сеньйор УМІ проф. Ірена Решетилович піаністка і головний виконавець в офіційній частині бенкету, д-р Богдан Лончина директор УМІ в Детройті і головний промовець на бенкеті, Григор Бенке президент Українського Музичного Фонду, мгр Іван Базарко екзекутивний директор УККА, інж. Євген Івашків — голова КООУ в Нью Йорку, кол. прем'єр Юліан Ревай представник УІА, Мирослава Ласовська від СФУЖО, проф. Аполонія Книш від Головної Управи СУА, маестро Степан Крижанівський від ЛМК, Рома Прийма-Богачевська керівниця Балетної Школи, Адам Гордінський від „Провидіння“, який крім вітання склав від своєї установи доток сто доларів, мгр Іван Винник від Головної Управи ООЧСУ, Богданна Сидор-Чарторийська від Головної Управи Жінок ООЧСУ, Корнель Васильяк від Головної Управи СУМА, Павліна Андрієнко-Дончук директор Школи Українства при СУМА в Нью Йорку.

Бенкет відкриває уступаючи президент УМІ проф. Т. Богданська вітанням листа-благословення від Патріарха Йосифа І. Привіт вислухали його стоячи і прийняли гримками оплесками. У привітальному слові Т. Богданська підкреслила, що факт проіснування УМІ 25 років і відсвяткування його Срібного Ювілею свідчить про живучість і дошлість установи для музичного виховання молоді, хоч при його оснуванні були сумніви, чи він втримається довше, ніж п'ять років.

Бенкетом проводив д-р Степан Ворох, ентузіаст УМІ, діти якого досі навчаються в Інституті. Він представив головний стіл, учителів УМІ, які взяли участь у з'їзді (д-р Б. Лончина, І. Решетилович і М. Лівська з Детройту, Л. Шав'як з Балтімор, О. Сушко-Наконечна з Вашингтону, Ю. Орський, Б. Перфешський, Н. Котович, А. Жилава, А. Лисенко і Р. Шуль з Філадельфії, О. Сімович, Я. Лабка, О. Чипак, Г. Клим, Д. Каранович, Т. Богданська, М. Мацькевич і Р. Венке з Нью Джерсі, М. Байлова, Г. Мірошніченко, К. Чічка Андрієнко, Л. Стругацький з Нью Йорку), прихильників УМІ і видатніших громадян: редактора „Веселки“ В. Барагуру з дружиною, М. Даниш кол. доволіно касирку УМІ, матір піаністки Наталки, гурмориста І. Керницького Ікера, д-ра Т. Крупу батька піаністки Лариси, Д. Лисько хормейстра капелі Кошиця й дружинку З. Лисько музиколога композитора й автора монументального корпусу „Українських Народних Мелодій“, проф. Н. Литвиненко, дружинку скульптора пок. скульптора С. Литвиненка доволіноного голови ЛМК, С. Не-

дільську дружину пок. музиколога і композитора І. Недільського, д-ра Р. Осінчука голову Федерації Українських Лікарів з дружиною, батьків піаністки Юліани, члестіку З. Полевську-Даров, інж. Р. Раковського директора кредитівки „Самопоміч“, М. Ржепещуку з 64-го Відділу СУА дружинку пок. д-ра Б. Ржепещука доволіноного голови ЛМК, проф. І. Соневського музиколога, композитора й піаніста, журналістку О. Соневську власниці галерії образотворчого мистецтва, Н. Хоманчук кол. голову Батьківського Кружка УМІ з родиною й двома синами, доволіноними учнями класи скрипки пок. проф. В. Ціска.

Головну доповідь п. н. „25-ліття УМІ“ виголосив д-р Богдан Лончина. Він вказав на значення музики, як одного з найважливіших виявів культури народу, дав історичний перебіг української народної музики, обговорив діяльність українських музичних шкіл, починаючи з Києво-Могилянської Академії почесно головою і нововибраним президентом УМІ, проф. Таїсою Богданською уступаючи президент УМІ, проф. Дарією Каранович президент Світового Об'єднання Українських музик, сеньйор УМІ проф. Ірена Решетилович піаністка і головний виконавець в офіційній частині бенкету, д-р Богдан Лончина директор УМІ в Детройті і головний промовець на бенкеті, Григор Бенке президент Українського Музичного Фонду, мгр Іван Базарко екзекутивний директор УККА, інж. Євген Івашків — голова КООУ в Нью Йорку, кол. прем'єр Юліан Ревай представник УІА, Мирослава Ласовська від СФУЖО, проф. Аполонія Книш від Головної Управи СУА, маестро Степан Крижанівський від ЛМК, Рома Прийма-Богачевська керівниця Балетної Школи, Адам Гордінський від „Провидіння“, який крім вітання склав від своєї установи доток сто доларів, мгр Іван Винник від Головної Управи ООЧСУ, Богданна Сидор-Чарторийська від Головної Управи Жінок ООЧСУ, Корнель Васильяк від Головної Управи СУМА, Павліна Андрієнко-Дончук директор Школи Українства при СУМА в Нью Йорку.

Бенкет відкриває уступаючи президент УМІ проф. Т. Богданська вітанням листа-благословення від Патріарха Йосифа І. Привіт вислухали його стоячи і прийняли гримками оплесками. У привітальному слові Т. Богданська підкреслила, що факт проіснування УМІ 25 років і відсвяткування його Срібного Ювілею свідчить про живучість і дошлість установи для музичного виховання молоді, хоч при його оснуванні були сумніви, чи він втримається довше, ніж п'ять років.

Бенкетом проводив д-р Степан Ворох, ентузіаст УМІ, діти якого досі навчаються в Інституті. Він представив головний стіл, учителів УМІ, які взяли участь у з'їзді (д-р Б. Лончина, І. Решетилович і М. Лівська з Детройту, Л. Шав'як з Балтімор, О. Сушко-Наконечна з Вашингтону, Ю. Орський, Б. Перфешський, Н. Котович, А. Жилава, А. Лисенко і Р. Шуль з Філадельфії, О. Сімович, Я. Лабка, О. Чипак, Г. Клим, Д. Каранович, Т. Богданська, М. Мацькевич і Р. Венке з Нью Джерсі, М. Байлова, Г. Мірошніченко, К. Чічка Андрієнко, Л. Стругацький з Нью Йорку), прихильників УМІ і видатніших громадян: редактора „Веселки“ В. Барагуру з дружиною, М. Даниш кол. доволіно касирку УМІ, матір піаністки Наталки, гурмориста І. Керницького Ікера, д-ра Т. Крупу батька піаністки Лариси, Д. Лисько хормейстра капелі Кошиця й дружинку З. Лисько музиколога композитора й автора монументального корпусу „Українських Народних Мелодій“, проф. Н. Литвиненко, дружинку скульптора пок. скульптора С. Литвиненка доволіноного голови ЛМК, С. Не-

дільську дружину пок. музиколога і композитора І. Недільського, д-ра Р. Осінчука голову Федерації Українських Лікарів з дружиною, батьків піаністки Юліани, члестіку З. Полевську-Даров, інж. Р. Раковського директора кредитівки „Самопоміч“, М. Ржепещуку з 64-го Відділу СУА дружинку пок. д-ра Б. Ржепещука доволіноного голови ЛМК, проф. І. Соневського музиколога, композитора й піаніста, журналістку О. Соневську власниці галерії образотворчого мистецтва, Н. Хоманчук кол. голову Батьківського Кружка УМІ з родиною й двома синами, доволіноними учнями класи скрипки пок. проф. В. Ціска.

Головну доповідь п. н. „25-ліття УМІ“ виголосив д-р Богдан Лончина. Він вказав на значення музики, як одного з найважливіших виявів культури народу, дав історичний перебіг української народної музики, обговорив діяльність українських музичних шкіл, починаючи з Києво-Могилянської Академії почесно головою і нововибраним президентом УМІ, проф. Таїсою Богданською уступаючи президент УМІ, проф. Дарією Каранович президент Світового Об'єднання Українських музик, сеньйор УМІ проф. Ірена Решетилович піаністка і головний виконавець в офіційній частині бенкету, д-р Богдан Лончина директор УМІ в Детройті і головний промовець на бенкеті, Григор Бенке президент Українського Музичного Фонду, мгр Іван Базарко екзекутивний директор УККА, інж. Євген Івашків — голова КООУ в Нью Йорку, кол. прем'єр Юліан Ревай представник УІА, Мирослава Ласовська від СФУЖО, проф. Аполонія Книш від Головної Управи СУА, маестро Степан Крижанівський від ЛМК, Рома Прийма-Богачевська керівниця Балетної Школи, Адам Гордінський від „Провидіння“, який крім вітання склав від своєї установи доток сто доларів, мгр Іван Винник від Головної Управи ООЧСУ, Богданна Сидор-Чарторийська від Головної Управи Жінок ООЧСУ, Корнель Васильяк від Головної Управи СУМА, Павліна Андрієнко-Дончук директор Школи Українства при СУМА в Нью Йорку.

Бенкет відкриває уступаючи президент УМІ проф. Т. Богданська вітанням листа-благословення від Патріарха Йосифа І. Привіт вислухали його стоячи і прийняли гримками оплесками. У привітальному слові Т. Богданська підкреслила, що факт проіснування УМІ 25 років і відсвяткування його Срібного Ювілею свідчить про живучість і дошлість установи для музичного виховання молоді, хоч при його оснуванні були сумніви, чи він втримається довше, ніж п'ять років.

З'їзд СУМА в Ілюстраціях

Частина новообраних на ХУ З'їзді СУМА членів Крайової Управи: у першому ряді (зліва) — Катря Бреславська, мгр Іван Кобаса, Євгенія Кузьмичовна, Марія Барна, голова ЦУ СУМА мгр Омелян Коваль, переобраний голова КУ СУМА інж. Мирослав Шмідель, пані Богданна Сидор-Чарторийська, мгр Євген Гановський, Нуса Вох, Микола Бачара; другий ряд (зліва) — В. Гетьманський, Христина Гришківна, Мирослава Левенеч, Роман Зварик, Зеновій Галькович, мгр Осип Рожка, Корнель Васильяк, ред. Володимир Левенеч, Михайло Фурда, Володимир Костик, Роман Г. Лушко, Ярослав Петрик, мгр Петро Когут, мгр Теодор Воляник, Ігор Шперналь, Степан Кіра, Тиміш Мельник і Мирослав Футала.

В часі передачі прапору КУ СУМА Осередкові ім. Василя Біласа в Бостоні, четвертий зліва — голова ЦУ СУМА мгр О. Коваль.

Заступник головного передсідника УНС д-р Іван Фліс (зліва), який репрезентував на З'їзді СУМА Екзекутив Українського Народного Союзу, і сенатор ньюйоркського штату Едвін Мейсон.

Як уже інформовано у „Свободі“ з 16 і 17-го листопада, в кінці минулого тижня, 12 і 13-го листопада в Елленвіль відбувся успішно ХУ З'їзд Співки Української Молоді Америки з участю 125 делегатів, багатьох гостей і численних представників українських суспільно-громадських і молодеческих організацій. Серед визначних гостей був також голова Центральної Управи СУМ-у мгр Омелян Коваль з Бельгії, почесний член Крайової Управи і дово-

літній виховник проф. Зенон Саган, колишній голова КУ, а тепер відомий політичний суспільно-громадський діяч проф. Семен Вожаківський. Український Народний Союз на цьому З'їзді репрезентував заступник головного передсідника д-р Іван Фліс, який, вітаючи учасників З'їзду, вручив при тій нагоді чек на 1.000 доларів, як пожертву УНС на виховні цілі СУМА.

Подаємо з цього З'їзду деякі фотознімки, що їх світлів ред. Ігор Дяблага.

ДЛЯ ДОБРА ВСІХ...

(Закінчення зі ст. 2-ої)

жемо і мусимо діяти в одному напрямі, щоб піднести свободи серед усіх народів світу.

Тому не жийте ілюзіями і не очікуйте того від мене, як українця. Ці порушення людських прав глибоко мене турбують, але це не означає, щоб ми йшли на міжнародні інциденти і 3-тій світову війну, бо це не розв'яже питання і не принесе бажаної допомоги Вашим рідним в їх країні. Це просто було б нерозважно робити. Однак, з того боку, я доложу всіх зусиль, щоб справу змінити на краще і до цього я потребуватиму Вашої допомоги і поперти.

Для сповнення моїх обов'язків я буду часто подорожувати і це дасть мені нагоду частіше зустрічатися з Вашими представниками в тісному колі, щоб обмірковувати те все,

що я міг би зробити для Вас. Я переконаний, що лише тісна співпраця всіх канадських громадян різних походжень і культур дасть можливість мати нашу країну такою, про яку мріяли наші батьки. Я не маю сумнівів, що Ви будете співпрацювати для досягнення цієї цілі. З того боку — я маю найліпшу волю сповнити наложену на мене відповідальність.

На Департамент Багатокультурності я дивлюся, як на один з найбільш важливих. Не хочу робити обіцянок, але мушу Вам сказати одне. Якщо мені вдасться це велике завдання сповнити, ніхто в кабінеті не матиме сумнівів щодо можливості того діла. Щоб це досягнути, і Вам і мені треба мати багато терпеливості і це більше відданості, зрозуміння і толеранції. Лише тоді нам напевно вдасться зробити Канаду країною, за яку наші діти будуть нам вдячні.

ВСТУПАЙТЕ В ЧЛЕНИ

УНСОЮЗУ!

[86]

ООЧСУ І ОЖ ОЧСУ...

(Закінчення зі ст. 1-ої)

Білінського, секретаря А. Соколюка, організатора В. Мазура, фін. референта д-ра В. Нестерчука, мгра І. Винника, голови Контрольної комісії, і д-ра О. Соколюка від імені Товариського суду та передискутувати ряд проблем, які мали відношення до праці ООЧСУ і визвольної боротьби українського народу в загальному. В дискусії, в якій взяло участь понад 50 делегатів, домінували справи визвольних процесів в Україні, культ-обмін, нео-марксизму, органу ГУ ООЧСУ „Вісник” тощо. Докладні і вичерпні відповіді давали члени ГУ, зокрема голова ред. І. Білінський, який раніше, говорячи про працю Головної Управи, підніс ряд проблем внутрішньо-організаційного, суспільно-політичного і зовнішньо-політичного порядку. Звіт голови і поодинокі референти були надруковані окремою

книжкою та розданий делегатам при реєстрації. Голова зокрема згадав у своєму звіті про справи: організаційні, де він ставив наголос на молоді, питання СКВУ і Українських Церков, суспільно-політичний відтиск, співдію на форумі УККА, зовнішньо-політичні справи тощо. Після ухвалення резолюції керівним органом ООЧСУ, привітали делегати вислухали звіт Манадатно-виробничої комісії, яка ствердила, що у З'їзді ООЧСУ бере участь 102 умандатованих представників 42-ох Відділів, 24 Головної Управи і понад 40 гостей, які прислухалися перебігові наради З'їзду.

Ювілейний бенкет

На закінчення першого З'їзду, в суботу, 26-го листопада, о год. 7-й вечора розпочався ювілейний бенкет з участю Владики Василя Лостена,

отців д-ра В. Гавліча, ЧСВВ, і В. Базилевського, голови Проводу ОУН Я. Стецька і мгра Слави Стецька, голови СУВФ д-ра Малащука, голови ЦУ СУМ мгра О. Ковалюка і представників центральних організацій та установ — УККА, УККА, Братських Союзів, ОЖ ЛВУ, УВС з Лондону, яку репрезентував теперішній головний редактор журналу „Визвольний Шлях” д-р С. Галамай, Т-ва УПА, УГО в ЗСА, СУМА. Прихильників УНРади, УЛТПА, НТША, КОУАО, ТУСМУ, АП АБН, та багатьох інших. УНСоюз репрезентував його представник Йосип Лисогір. Атракційною ювілейною бенкету, яким керував на змину пор. Лев Футаля і Єлисавета Сидор — чарторийська і в якому взяло участь понад 500 учасників, був виступ офіційного представника Державного департаменту Мелона Гендерсона, який виголосив довшу політичну промову. Гендерсон, навітуючи деякі аспекти американської закордонної політики, зокрема в пов'язанні з Београдською конференцією і обороною прав людини, на початку ствердив, що День Подяки, який щойно відзначив американський нарід, дає нам усім, а тим більше українцям, добру нагоду духовно з'єднатися з тими, які залишилися в Україні і в Советському Союзі взагалі. „ЗСА все ще являються атракційною країною, на яку звернені очі людей у всьому світі, головню людей, які не користуються свободою”, заявив М. Гендерсон, ствержуючи, що тепер також американці цікавляться більше духовними цінностями, наприклад, справами свободи, які стали фундаментальною справою закордонної політики ЗСА. Натякаючи на політику детанту, Гендерсон ствердив, що ця політика все натрапляла на труднощі, за винятком кількох повосенних років. Користуючись політикою, що тепер більше, як перед тим пишуть про СССР журналісти, що є добре для формування думки західних людей. Переходячи до справи Європейської Конференції в Београді, яка займається переглядом Гельсінської угоди, Гендерсон намагався запевнити погляд деяких західних аналітиків, що, мовляв, східно-європейські народи будуть продані в Београді. Београд, на його думку, є форумом, на якому можна відкрито сказати,

що виконано з Гельсінської угоди, а що зignorовано. „Ми не маємо трибуналу, де можна б судити Москву за недовержання Гельсінської угоди”, відмітив Гендерсон, — тому Београд є винятком добрим форумом, щоб сказати правду”. При тому він зокрема згадав про засуд Миколи Руденка і Олексія Тихого та про слабу реакцію в ЗСА на це судилище, яке було припинено від людей і відбувалося у фабричній залі на провінції. Гендерсон з притиском відмітив, що ЗСА цікавилися правами людини в Україні, Балтійських й інших країнах більше, як колинебудь раніше. „Ми говорили в Београді”, — сказав Гендерсон, — навіть про право на самовизначення народів на Сході ми, здається, були одинокі, які про ці справи згадували”. Вкінці Гендерсон згадав також про можливість збільшення еміграції з СССР, може навіть в скорому часі, та про ряд інших справ.

Представника Державного департаменту представив на бенкеті проф. д-р Лев Добрянський, президент УККА. Програму бенкету, що його відкрив на початку голова підготовчого комітету мгр Іван Винник, розпочав молитвою Владика Василь Лостен. Довше привітання виголосив також голова Проводу ОУН Ярослав Стецько, який висловив сподівання, що увага українців на поселеннях буде звернена в першу чергу на тих, що стоять в перших лавах боротьби в Україні. Він також закликав, щоб обидві організації дали повну підтримку Патріарху Йосифу Сліпому у його стараннях для завершення УКЦеркви Патріархатом і Владикі Мстиславом, Митрополитом УПЦ, який змагає до об'єднання усіх Православних Церков. Короткі привітання виголосили ще: голова СУВФ д-р Р. Малащук, проф. В. Омельченко від СКВУ, ред. Лідія Бурчак — від СФУЖО, мгр О. Коваль — ЦУ СУМ, проф. Лев Добрянський — УККА, пані Оля Заверуха — ОЖ ЛВУ з Канади та Ігор Зварич — КУ ТУСМ і ЦЕСУС. Палку промови виголосив Джон Нобел, американець, який відбув доволі тривале ув'язнення в советських концтаборах, де зустрічався з українцями і де познав правдивий характер і шль московського комунізму. Дж. Нобел представив присутнім мгра Уляна Целевич. Були зачитані також надіслані на адресу ГУ ООЧСУ писемні привітання від імені президента Джиммі Картера, від Патріарха Йосифа, Митрополита Мстислава, Владика Йосифа і Ярослава, СУА, Пласту, „Самопоміч”, УЗХ, Т-во за Патріархат, Т-ва „Бродів-Лев” та багатьох інших організацій. В мистецькій частині програми виступили дуже ефективно Марта Кокільська-Мусійчук сопрано — Міська опера і Андрій Добрянський бас-баритон — Метрополітальна опера, при аккомпаняменті Томи Гринькова.

Заключне слово на бенкеті виголосив ред. І. Білінський, який подякував усім достойним гостям за зєднання цього ювілейного бенкету.

Друга сесія ООЧСУ. В неділю, 27-го листопада, о год. 9:30 розпочалась друга сесія ООЧСУ і ОЖ ОЧСУ. Прийняти на цій сесії вислухали звітвання ділових комісій, передискутува-

БАРЛАДЯНУ СУДИЛИ...

(Закінчення зі ст. 1-ої)

бутків, від святинь та історії народів, дітям яких ми с. Така логіка марксизму”.

Подасмо у виїзних запис суду над Барладяну та судового документу проти Голумбієвської.

„Суд над Василем Барладяну почався в Одесі 27 червня 1977 року. О восьмій годині ранку друзі Барладяну почали збиратися біля обласного суду. Півгодини пізніше відчинилися двері, але на залу впустили тільки співробітників суду та КГБістів і 18 студентів Одеського університету — всього разом на залі було 30 осіб. Друзі Барладяну пішли до обласної прокуратури зі заявою. Там двоє друзів прийняли прокурор Соколенко і сказала: „Прокуратура не є споживачем командою. Вона не займається наглядом над виконанням процесуальних норм. Ця справа належить до передсідника суду. Ось, коли закінчиться суд і буде винесено рішення суду, якщо воно буде неправильне, прокуратура його замінить. Ніяких інших дій прокурор не повинен застосовувати”. Далі Соколенко заявила, що суд відкритий, бо на залі є присутні люди.

Предсідник суду відмовився прийняти друзів Барладяну, але після переговорів з адміністрацією і з представниками КГБ, секретар суду заявив з усмішкою, що предсідник прийме друзів по черзі. Проте, він розмовляв тільки з Леонідом Тимчуком та Голумбієвською, і сказав їм, що суд відкритий, і якщо вони знайдуть вільні місця, то можуть бути на залі суду.

До кінця дня нікому не вдалося потрапити до залу суду. У залі, адвокат Барладяну просив про допущення знайомих підсудного. Але суд це прохання відкинув. Тоді підсудний Барладяну заявив, що відмовляється брати участь в суді, якщо на залу не будуть допущені його друзі та знайомі.

Цього дня, 27 червня, допитували тільки одного свідка, Будяньського, який сказав, що в 1974 році під час конфлікту Барладяну з університетом з приводу одержання квартири, Барладяну бачили, що висловлював деякі антирадянські та націоналістичні думки.

Наступного дня, 28 червня, історія допущення друзів Барладяну на судову залу повторилася. Знову впустили на залу тих самих співробітників і КГБістів та 18 інших студентів Одеського університету. Коли друзі звернулися до передсідника суду, його заступник сказав: „Займайтеся звільсіння! Правильно роблять.

що вас не пускають”. До деякого приміли такі шикани: дружини Барладяну, Валентину, викликали на роботу в 8-й годині ранку, хоч вона працює на другій зміні. На працю викликали також Тимчука і Голумбієвську, а за Михайленко прийшли міліціонери і забрали її до прокуратури.

Того ж дня допитували декілька свідків, між ними колишню студентку Одеського університету, Бакланову, яка свого часу була у групі студентів, які під проводом Барладяну виїжджали на колгоспні роботи. Бакланова свідчила, що „Барладяну часто від розмови на антирадянські теми дуже хвалив українську мову, казав, що вона найкраща з усіх слов'янських мов. Казав, що російська мова — це мова якою говорять нація плесбів. Без пошани говорив Барладяну про Сталіна, відкидав його роль, як організатора перемоги під час Вітчизняної війни”.

Барладяну заперечив свідчення Бакланової. Свідок Беліцька сказала, що Барладяну від розмови про національне питання, казав, що росіяни це пануюча нація, яка пригноблює молдаван і українців. Були зачитані свідчення Миколи Руденка, який сказав: „Я вірю, що Василь Барладяну не є ворогом радянської влади”.

Під час судового засідання Барладяну заявив: „Я і далі проваджу голодівку. А від сьогодні відмовляюся й від води та буду застосовувати всі заходи, щоб покінчити своє життя самогубством”.

Барладяну засудили за статтею 187-ї КК УРСР („поширення антирадянських наклепів”) на 3 роки позбавлення волі. Він знаходиться тепер в тюрмі в Рівненській області, де продовжує голодівку. Стан його здоров'я дуже поганий.

Під час процесу Барладяну, КГБ намагалося завести кримінальну справу теж проти Анни Голумбієвської, вчительки з Одеси, яку вже більше року тероризують за її участь в русі опору. У самвидаві поширюється документ Одеського обласного суду п. н. „Особисте визначення” з 23 червня 1977 року. Це є виїзні з тексту Барладяну, а рівночасно постановою у справі Голумбієвської. Там м. ін. сказано: „Судова колегія у кримінальних справах Одеського обласного суду, в складі: предсідник — Каневський Д. І., народні за-сідателі — Лапіна С. І., Дойчева А. І., секретар — Мельник Д. Я., з участю прокурора Жанітка С. В., розглянувши під час судового засідання в м. Одеса кримінальну справу Барладяну В. В., обвинуваченого за статтею 187-ї КК УРСР, постановила:

Мешканець міста Одеси Барладяну В. В. в 1972-1977 роках систематично поширював усно і письмово брехливі наклепницькі вигадки, паплюжив радянський державний і суспільний лад, радянську демократію, національну політику партії, радянський стиль життя, а також виготовлював рукописні і машинописні документи і фотокопії такого ж змісту...”

Під час судового засідання встановлено, що у цих діях допомагала Барладяну, своїми незаконними діями і неправильною поведінкою, мешканка м. Одеси, Голумбієвська Анна Вікторівна.

У справі встановлено, що Барладяну В. В. в 1975-1976 роках підтримував зв'язок з

Голумбієвською А. В. і вів з нею розмови вищевказаного характеру.

В процесі справи встановлено, що Барладяну В. В. розмовляв на сконфіскований під час обшуку машини „Москва” ч. 232700 рукописні і машинописні тексти статей, повістей, звершень, листів наклепницького змісту, які паплюжили радянський устрій і радянський стиль життя.

Ще 27 червня 1977 року, під час судового засідання, Голумбієвська А. В., яку викликали як свідка, на запити прокурора і складу суду, відповіла, що вона відмовляється будь-що говорити, а перед її допитом, 28 червня 1977, зачитала і передала судові свою заяву з 27 червня. Таким чином вона здійснила кримінальний злочин за статтею 179 КК УРСР...

Суд вважає, що такі незаконні дії Голумбієвської А. В. треба розглянути на місці її праці.

Керуючись статтями 23, 340 КПК УРСР, судова колегія визначила:

Про вищезгадані незаконні дії вчительки російської мови і літератури 7-ої класи середньої школи ч. 130 м. Одеси, Голумбієвської А. В., 1937 року народження, мешканки м. Одеси, повідомити директора середньої школи ч. 130 Ільківського району м. Одеси для відповідних заходів. — Предсідник — Каневський”.

ВСТУПАЙТЕ В ЧЛВНН
УНСРозу!

Замість квітів на могилу
Бл. п. д-ра Олександра Сушково
складає 25,00 доларів
на Гарвардський Центр Українських Студій.
Город, Канада
Зина Ларко ЛАСІЧУКИ

Ділимося сумною вісткою з Побратимами по Зброї
і Українським Громадянством,
що 20-го листопада 1977 року, на 59-му році життя,
відійшов у Вічність,
старшина 1-ої Української Дивізії
Української Національної Армії
СЛ. П.
ЯРОСЛАВ РИБАЛТ
Покійний був кол. членом Крайових Управ Братства і УД
УНА в Аргентині і ЗСА та головою і членом керівних
органів Станції у Квінсленді.
ПАНАХИДИ були відслужені 21 і 22-го листопада
1977 року.
ПОХОРОН відбувся в середу, 23-го листопада 1977
року в церкві св. Андрія, а опісля на українському като-
лицькому кладовищі св. ап. Петра і Павла.
Шановний Дружині, Доням і всій Родині Покійного
висловлюємо наше глибоке воляке співчуття.
Крайова Управа Братства
кол. Вояків і УД УНА в ЗСА

У п'яту болочку річницю відходу у Вічність
сл. п. д-ра Павла Дубаса
складає на цілі НТШ в ЗСА
суму 50,00 доларів
Філадельфія, Па.
Катерина ДУБАС

У СВІТЛУ ПАМ'ЯТЬ
Вшановуючи світлу пам'ять померлих Дорогих Осіб, на
українській студії в Гарвардському університеті
пожертвували:
Теодор і Анастасія Панчишини — 1,000 дол., замість
квітів на могилу друга сл. п. Стефана Ленкавського.
Родина, приятель і знайомі — 415 дол., замість квітів
на могилу бл. п. інж. Сергія Захвалінського.
Приятель і знайомі — 165 дол., замість квітів на мо-
гилу батька п. Івани Галушевської і п. Леся Кузика сл. п.
Івана А. Даниловича.
Мгр Роман Керницький — 100 дол., замість квітів на
могилу шкільного товариша бл. п. мгра Романа Кекиша.
Анна Чернявська — 100 дол., в пам'ять мужа бл. п.
Дмитра Чернявського.
Д-р Роман Лисак — 100 дол., замість квітів на могилу
приятеля сл. п. Ореста Стегніна.
Микола Степанюк — 50 дол., в пам'ять сл. п. д-ра
Петра Худольця.
Роман Хаджай — 50 дол., замість квітів на могилу бл.
п. о. Крилошанина Петра Чавса.
Ю. і А. Лопатинські — 50 дол., замість квітів на
могилу бл. п. Галі Купчинської.
Іванна Петик — 50 дол., в тринадцяту річницю смерті
мужа бл. п. Степана Петика.
Теодор Балаандок — 30 дол., замість квітів на могилу
бл. п. мгра Романа Кекиша.
Андрій Ярш — 25 дол., замість квітів на могилу друга
бл. п. Зенона Німилевича.
Юрій Темницький — 25 дол., в пам'ять бл. п. Івана
Володимир Кобзаря.
Д-р Денис і Мирослава Стахів — 25 дол., замість квітів
на могилу бл. п. мгра Романа Кекиша.
Родина Стецівих — 25 дол., замість квітів на могилу
бл. п. Галі Вонторської.
Діонісій Шолдра — 25 дол., в пам'ять бл. п. Антоніна
Шолдра.
Олександра і д-р Микола Терлецькі — 25 дол., в
пам'ять родички сл. п. Ольги з Добрянських Коренець.
Петро Бойчук — 25 дол., в пам'ять бл. п. Мирослава
Стахова.
Володимир і Наталія Стефанишини — 25 дол., замість
квітів на могилу подруги бл. п. Ольги з Лотоцьких
Решетіло.
Яків Писарів — 25 дол., замість квітів на могилу бл. п.
Мирослава Стахова.
Ярослав Гур — 20 дол., в пам'ять бл. п. Дмитра
Чернявського.
Клавдія Оленішська — 15 дол., замість квітів на
могилу бл. п. Ольги Черник.
Володимир і Наталія Стефанишини — 10 дол., замість
квітів на могилу друга бл. п. Івана Осипа Третьяка.
Ярослав Гур — 10 дол., в пам'ять бл. п. Мирослава
Стахова.
Константин Гарасмів — 10 дол., в пам'ять бл. п.
Мирослава Стахова.
Дякуючи Жертводавцям за пожертву, линею до Господа
з молитовним проханням, щоб дарив померлим вічним
спокоєм і радістю.
Головна Екзекутива ФКУ

Т-ВО УКРАЇНСЬКИХ ІНЖЕНЕРІВ АМЕРИКИ
ВІДДІЛ НЮ ДЖЕРЗІ

повідомляє, що

ДИСКУСІЙНИЙ ВЕЧІР

на тему

„Український інженер тут і там”

(Спроба порівняння технічних процесів двох систем)

відбудеться

в суботу, 3 грудня 1977 р., о год. 6-й веч.

в залі церкви св. Трійці

при 836 Lyons Ave. (бічна Springfield Ave.), Irvington, N.J.

Участь у дискусії беруть:

інж. Андрій Грингоренко, інж. Степан Прошок.

Координатор: інж. Зенон Салевич.

Після дискусії — гутірка при чаю.

До участі ВШ. Гостей, Членів Товариства та Студентство
запрошує —

УПРАВА

Відділи 18-ий і 70-ий СУА

владають

ВЕЛИКИЙ
РІЗДВЯНИЙ БАЗАР

в Українській Централі

240 Hope Avenue, PASSAIC, N.J.

в суботу, 3-го грудня 1977 року,

год. 9:30 ранку — 6:30 веч.

Можна купити все на свята: мак, мед, домашнього виро-
бу конфітури, торти, образи і кераміку.

Увага! СВ. МИКОЛАЙ Увага!
відвідає дітей від 2—5 год. по пол.
і будуть робити знімки.

ЗАПРОШУЄМО ВШ. ГРОМАДЯНСТВО НА УКРАЇНСЬКУ ТРАДИЦІЙНУ

НОВОРІЧНУ ЗУСТРІЧ

яка відбудеться в просторих бенкетових залах

“Holiday Inn” of Somerville

US Route 22 (East Bound)

31-го грудня 1977. Початок о год. 9-й вечора до?

- При звуках оркестри „ТЕМПО”, під кер. І. КОВАЛЯ.
- Вечера „prime rib” при століх від 9-10 веч. По вечірї холодний і гарячий буфет
ПРОТЯГОМ ЦІЛОЇ ЗАБАВИ, включно з шампаном при ЗУСТРІЧІ НОВОГО РОКУ,
за вступом 40,00 дол. від пари.
- Проситися ЯКНАЙСКОРІШЕ резервувати столики на 8, 10 і більше осіб

Телефони: (201) 526-9500, в українській мові — (201) 526-1866

В суботу, 3-го грудня 1977 року, о год. 6-й вечора
у великій залі Українського Народного Дому в Нью Йорку

відбудеться

НАРОДНЕ ПОЛІТИЧНЕ ЗІБРАННЯ

з ДОПОВІДЮ

ЮЗЕФА ЛОБОВОВСЬКОГО (з Європи)

польського поета і публіциста, широго приятеля українського народу та співавтора
відомої „ДЕКЛАРАЦІЇ В УКРАЇНСЬКІЙ СПРАВІ”.

ТЕМА ДОПОВІДІ:

ПОЛЬСЬКО-УКРАЇНСЬКА СПІВПРАЦЯ ТА ЇЇ ЗНАЧЕННЯ
ДЛЯ ВИЗВОЛЕННЯ ПОЛЬЩІ І УКРАЇНИ

Впровадження в проблематику дасть Роман Ільницький.

ДО УЧАСТІ У ЗІБРАННІ І В ДИСКУСІЇ ЗАПРОШУЄ ВСЕ
УКРАЇНСЬКЕ ГРОМАДЯНСТВО —

Головний Секретаріат Українського
Демократичного Руху та його
Метрополітальний Відділ в Нью Йорку

ЛІТЕРАТУРНО-МИСТЕЦЬКИЙ КЛЮБ в НЬЮ ЙОРКУ

136 Друга Авеню, II поверх, Дім Українського Визвольного Фронту

П'ятниця, 2-го грудня 1977 року, год. 7-ма веч., точно,

ВЕЧІР на ПОШАНУ
Д-ра Бориса Павловича Ржепецького

колишнього голови ЛІТЕРАТУРНО-МИСТЕЦЬКОГО КЛЮБУ

Участь приймають:

Д-р Степан Ріпецький — голова доповіді

Проф. Меланія Байлова — УМІ

Скульптор Михайло Черешньовський — ОМУА

В музичній частині Вечора виступлять:

Ганна Шерей — меццо-сопрано і

Калина Чічка-Андрієнко — фортепіановий супровід

Увага! Увага!

ЄДИНА НАГОДА набути ці книжки під час ВЕЛИКОГО ОСІНЬОГО ВИПРОДАЖУ

Проф. Осип Залеський: МАЛА УКРАЇНСКА МУЗИЧНА ЕНЦИКЛОПЕДІЯ	5.00
Олекса Ізарський: ПОЛТАВА — роман	12.00
Богдан Казанівський: ШЛЯХОМ ЛЕГЕНДИ — спомини	8.00
Міртала Кардиналовська (Бентон): РАЙДУЖНИЙ МІСТ (переклад з російської мови Асі Гумецької)	5.00
Ред. Іван Кедрик: а) ЖИТТЯ — ПОДІЇ — ЛЮДИ (спомини та коментарі)	20.00
б) ПАРАЛЕЛІ В ІСТОРІЇ УКРАЇНИ — 3 нагоди 50-річчя Ризького Миру	3.00
Іван Керницький (Ікер): а) БУДНІ І НЕДІЛІ — короткі історії	5.00
б) ПЕРЕЛІТНІ ПТАХИ (довші та коротші, менше й більше веселі історії, в краю, на скитальщині і на гостинній землі Вашингтона написані (1942-1952))	1.00
Д-р А. Т. Кібзєв: УКРАЇНСЬКИЙ ЛІКАР — друге поправлене і доповнене видання	5.00
Микола Климишин: В ПОХОДІ ДО ВОЛІ — спомини (том перший)	15.95
Д-р Юрій Книжницький: НАРИС ІСТОРІЇ РИМСЬКОЇ ЛІТЕРАТУРИ	5.00
Олекса Кобець: а) ЗАПИСКИ ПОЛОНЕНОГО — пригоди і враження учасника Першої світової війни	3.00
б) СХОДИТЬ СОНЦЕ — українським дітям і молоді декламатор-читанка (поетів, казок, оповідань)	3.50
Микола Ковалевський: ПРИ ДЖЕРЕЛАХ БОРОТБИ — мемуари	3.50
Едвард Козак: ГРИЦЬ ЗОЗУЛЯ	8.00
Любов Колєнська: ПАВЛІВ ТРИОМФ — збірка оповідань	4.50
Алла Коссовська: а) ДВІСТІ ПЕРШІЙ	1.50
б) ПАМОРОЗЬ — поезії	1.00
в) ЦІНА ДУШІ	6.00
Михайло Коцюбинський: ТВОРИ — 1884-1902, 1903-1912, два томи	9.00
Олекса Кузьма (сотник б. австрійської армії УГА): ЛИСТОПАДОВІ ДНІ 1918 р. із шкідцями (різкіє)	5.00
Роман Купчинський: а) МИ ЙДЕМО В БІЙ — альбомне мистецьке видання	16.00
б) СКОРОПАД — поема	3.50
В. Софронів Левицький: а) ПІД ВЕСЕЛИМ ОБОРОГОМ — п'єси театрів малих форм	5.00
б) ЮНІЙ СКОМОРОХ — п'єса для молоді	6.00
Богдан Лепкий: ПІД ЯЛИНКУ	2.50
Леся Лисак: ТЕРПКИ ПАХОШІ — новелі	5.00
Д-р Михайло Лозинський: ГАЛИЧИН В РР. 1919-1920	5.00
Д-р Лука Лушв: а) ОЛЬГА КОБИЛЯНСКА В СТОРІЧЧЯ ПІ НАРОДНИ	1.00
б) ВАСИЛЬ СТЕФАНІК — СПІВЕЦЬ УКРАЇНСЬКОЇ ЗЕМЛІ	8.00
в) ІВАН ФРАНКО — БОРЕЦЬ ЗА НАЦІОНАЛЬНУ І СОЦІАЛЬНУ СПРАВЕДЛИВІСТЬ	5.00
г) ІВАН ФРАНКО — ЖИТТЯ І ТВОРЧІСТЬ (випродаж)	1.00
г) МАРКІАН ШАШКЕВИЧ — БІОГРАФІЯ І ХАРАКТЕРИСТИКА ТВОРЧОСТІ	2.50
д) ТАРАС ШЕВЧЕНКО — СПІВЕЦЬ УКРАЇНСЬКОЇ СЛАВИ І ВОЛІ	2.00
Уляна Любич: РОЗКАЖУ ВАМ ПРО КАЗАХСТАН (друге вже видання)	5.00
Д-р Іван О. Максимчук: НАРИС ІСТОРІЇ РОДУ ПЕТРУШЕВИЧІВ	5.00
Д-р Іван Макух: НА НАРОДНІЙ СЛУЖБІ	4.50
Петро Мірчук: СТЕПАН БАНДЕРУ — СИМВОЛ РЕВОЛЮЦІЙНОЇ БЕЗКОМПРОМІСОВОСТІ	3.00

Замовляти можна в книгарському відділі при "Свободі", пересилаючи чек або поштовий переказ, долучуючи оплату на коштів пересилки від \$1-53 (в залежності від кількості книжок).

Мешканці стейту Нью Джерсі заборв'яють 5% стейтового податку.

"SVOBODA" BOOKSTORE
30 Montgomery Street Jersey City, N.J. 07302

КАНБЕРРА ПРОВЕЛА...

(Закінчення зі ст. 1-го)

Південної Валії Д. Дарби, О. Кавуленко, Тію Кроль-Сімул та інші.

О 8-й годині вечора бенкет закінчився і гості почали опускати готель. Тоді демонстранти зайняли нову позицію з розрахунком, щоб кожного гостя який виходив з готелю, ще раз попрощати словами "шейм он ю" та гучним "у-у-у-у". В повітрі неслося запитання до гостей: чого вони не пішли? Чи тому, що російська база не мала достатньо водки і паусної ікри для закуски?

Перед закінченням демонстрації, присутні одноголосно, з метою передати її зміст австралійському уряду та урядом гуманістичним інституціям держави, що не поволілися комунізмом.

Далі, Б. Готчинсон запросив усіх демонстрантів прибути на чашку чаю в Український Народний Дім в Квінбіні, що знаходиться в 8 миль в столиці Канберрі. На годину пізніше українці Квінбіну гостинно демонстрантів. Крім кави та чаю з перекусом, відбулася несподіванка: приятелів визвольної боротьби українського народу за незалежність та приятелів інших поневолених комуністами народів Співка

Визволення України нагородила медаллями ім. Тараса Шевченка. Позолочені медалі з відповідними до цього грамотами одержали Б. Вентвор, Д. Дарби та видавці журналу "Кептв Нейшес" в англійській мові "Нюс Дайджест-Інтернейшенал" Д. Келіс. Пані Барбара Вентворс та пані Джіно Дарби одержали медалі мініятури Т. Г. Шевченка з чистого золота. З доручення Світової Управи СВУ, медалі видавав голова КУ СВУ п. О. Кавуленко. По одержанні медалей нагороджених вітали: голова громади українців в Квінбіні М. Налурак, Б. Готчинсон та інші. В свою чергу нагороджені брали голос та дякували за честь. Вечір закінчився гучним співом: "Ще не вмерла Україна".

На другий день вранці дві канберські радіостанції повністю передали перебіг демонстрації. Часопис "Кенберра Тайм" помістив допис під назвою "Австралієн капітал території протестує проти СССР". Так само телевізійна станція в подробицях передавала слухачам перебіг демонстрації та поінформувала їх, що 60 років союзу між СРСР та країнами Європи, крім рабства, експлуатації та продукції атомових бомб і супертанків.

БАТЬКИ! Загляньте замість дітей з найстаршою; найбільшою й найбагатшою українською національною установою поза межами батьківщини, якою є Український Народний Союз, щоб забезпечити їм кращу майбутню, а нашій громаді у вільному світі нового світового гелена!

Увага! Увага!
Вже появились і є до набути в усіх українських книгарнях, кіосках і т. п. у вільному світі:

НОВА ВИШИВКОВА СЕРІЯ

РІЗДВЯНИХ КАРТОЧОК

- Ч. 78 — "З КОЛЯДОЮ" у виконанні мистця І. Бельського
  - Ч. 79 — "СВЯТА НІЧ" у виконанні мистця Вол. Мазени
  - Ч. 80 — "З РІЗДВОМ ХРИСТОВИМ" у виконанні мистця Б. Божемського
- До набути також карточки, нового накладу: в день народження, ім'янин, вінчання, подяка, співчуття, скор. видужання, ювілей і т. п.
- Рівнож до набути настінний календар на 1978 р. Ціна 20¢. "МРІЯ" у виконанні мистця Л. Костушко.
- Здоров'я знайомих, приятелів та рідних в Україні, найпопулярнішими "ВИШИВКОВИМИ" карточками.
- Просимо НЕ ЗВЕРТАТИСЯ до В-ва, а до найближчих Вам книгарень, кіосків і т. п.

В-во ТАРАС БАРАН

16 Thelmer Pl., Weston, Ont., Canada M9R 2B7

Tel.: 245-1520

КОВЕРТИ УСІХ РОЗМІРІВ

літнo-арт-енvelope

231 East 14th Street New York, N.Y. 10003

Tel.: (201) 674-3717

НАЙКРАЩИЙ ДАРУНОК

під ялинку чи інші okazji

ЦЕ КНИЖКА!

- НЕЗДОЛАННИЙ ДУХ — мистецтво і поезія Жінок Політ'янів УСРС — кольорові вишивки і килими — мистецьке видання \$25.00
- МИ ЙДЕМО В БІЙ — пісні Романа Купчинського — численні ілюстрації Е. Козак 16.00
- СЛОВО О ПОЛКУ ІГОРЕВІ — Ювілейне видання — Ред. С. Гордінський — малюнки Я. Гніздовський 15.00
- ЛВІВ — Мистецький Ювілейний збірник, з численними ілюстраціями 12.00
- ГРАФІКА В БУНКРАХ УПА — альбом революційних дереворитів Ніла Хасевича і його учнів в роках 1947-1950 5.95
- КОРПУС УСС — В. Кучабський - Ювілейне видання 18.00
- МЕЧАРЕН — Іван Білик 10.00
- ШЛЯХОМ ЛЕГЕНДИ — Б. Казанівський 8.00
- В ПОХОДІ ДО ВОЛІ — Микола Климишин 15.00
- НАРИС ІСТОРІЇ ОУН — Петро Мірчук 12.00
- МОСКОВСЬКІ ВБИВЦІ БАНДЕРИ ПЕРЕД СУДОМ — Д. Чайковський 10.00
- НАРИС ІСТОРІЇ УКР. ВИЗВ. ЗМАГАНЬ — Два томи — Р. Млиновський 30.00
- УКРАЇНА В ДОБІ ДИРЕКТОРІЇ — М. Стахів - 7 томів 24.00

Маємо багато інших книжок. Каталог вислано безплатно. Пересилку книжок оплачуємо самі. Книгарням 25-30 процент опусту. Замовлення враз з належністю висилати на адресу:

UKRAINSKA KNYHARNIA

4340 Bernice, Warren, Mich. 48091. U.S.A.

Асторія відбула три більші імпери

Минуло літо, скінчився вакаційний час, українська спільнота в Асторії повернулася до активного життя на суспільно-громадському полі. Зокрема активними визначили себе Організації Українського Визвольного Фронту. Вже на початку осіннього сезону, 8-го жовтня заходами ООЧСУ, ОЖ ОЧСУ і СУМА відбулася "Велика імпреза". До згаданої імпрези приготування почалися ще в березні; замовлення залі, оркестри і відповідні реклями.

Програма імпрези була багата. Імпровізований комітет попросив Управу 64-го Відділу США в Нью Йорку, щоб погодилася прийняти до Асторії зі своїми чудовими історичними одягами українці, показавши їх повну красу асторійської спільноти.

Л. Артимішин — мистецька референтка і М. Жарська прибрали модельки. Поодинокі народні одяги пояснювала Зеновія Лавришко-Бундзяк із Йонкерсу. Дванадцять українських, струнких чудових панянок, маршували по залі при звуках оркестри "Вишивки". Ірина Кметик, ім-

презова референтка і-ва "Бойківщина". Відділ "Маківка" в Нью Йорку, запрошено в чудових одягах бойків, а саме: "Молода і дружка йдуть просити на весілля". Надзвичайно оригінальний стрій голови молоді дружки звертав на себе увагу. Пара густу закінчили імпозантну частину імпрези. Разом 16 моделей запрестувалися в чудових строях.

Другою частиною імпрези, було вшанування української вишивки. Публіка прибула на запрошену імпрезу у вишивці. Чудова краса вишивки приковувала очі всіх кольорами, виконанням і приміненям. Мистецьке журі: письменниця М. Ласовська, знавця вишивки М. Савчак і мистець емоції К. Шонк-Русич призначили три нагороди за чудові вишивки: пані О. Сливці за чудовий комплект — вишивку блюзку і довгу спідницю, пані М. Чалій за вишивку білу довгу сукоку і пані Воловодку за дуже гарно вишивку блюзку. Відтак імпреза перемінялася у веселу забаву з танцями при звуках оркестри "Вишивки". Буфет приготували пані з

Chief, Ukrainian Service

The Voice of America is seeking candidates for the position of Chief, Ukrainian Service, USSR Division, Washington, D.C. with responsibility for all Ukrainian language programming. Only candidates who have the following qualifications should apply:

Six years total experience in administrative, technical, professional or other responsible work. Three years of this experience must demonstrate managerial ability, ability to develop or apply information program policy guidance, a knowledge of mass media techniques, and a knowledge of techniques and problem in communicating with foreign peoples, especially the Soviet Union. At least one year of this specialized experience must have been in the medium of radio and must have been at the equivalent of the GS-13 level in the Federal Service.

Salary ranges from \$30,750 to \$34,406. Only U.S. citizens should apply. The deadline for applications is December 16, 1977. Civil Service application (Form SF-171), available at Federal buildings should be sent to

VOA PERSONNEL OFFICE
Code 10-77, (HEW-North Building)
330 Independence Ave., S.W.
Washington, D.C. 20547
An Equal Opportunity Employer.

ЩОСЬ ДЛЯ МУЖЧИН!!!

Вовняні куртки імпортовані з Австрії.

Зелені і бронзові.

DELTO EUROPA CORP.
Roman Iwanuckij136 1st Avenue, New York, N.Y. 10009
(212) 228-2266

Обмежена кількість.

УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ

приймає негайно на різні околиці ЗСА
і Канади на дуже корисних умовах
праці

ОБЛАСНИХ ОРГАНІЗАТОРІВ

- Постійна праця. Запевнена платня. Соціальне, життєве і акцидентне забезпечення. Пенсійний фонд. Вакансії.
- Першесте мають професійні аскураційні спеціалісти. Охочі працювати для УНСО — переписувальники.
- Зголошуйтеся листово або телефонічно:

Ukrainian National Association

30 Montgomery St., Jersey City, N.J. 07303
Tel.: N.J. (201) 451-2200 — N.Y. (212) 227-5250-1

ОЖ ОЧСУ, СУМА і ООЧСУ.

Другим зібранням асторійської спільноти були "Жалібні Сходини" 23-го жовтня ц. р. Члени Організації УВФ вшанували 18-ту сумну річницю сп. п. Провідника ОУН Ст. Бандери і його Покійної Дружини Ярослави, яка 17-го квітня ц. р. упокоїлася в Бозі. Жалібні Сходини відкрив голова 35-го Відділу ООЧСУ в Асторії Іван Віток добре опрацюваним вступним словом. Д-р Ярослав Падок поділився з присутніми споминами про сп. п. Провідника Ст. Бандеру й покійну дружину Ярославу.

М. Нестерчук голова Від. ОЖ ОЧСУ в Асторії відчитала споминами про сп. п. Ярослава Бандеру. Молодь Осередку СУМА в Асторії відіграла на бандурах три пісні. По родині Бандерів була відслужена Панахида. Третью більшою імпрезою були потрібні роковини. В церкві Чесного Хреста в Асторії, 6-го листопада була Служба Божа в наміренні українського народу та Панахида за полегшання за волю України. Цього ж дня о 5-й год. по полудні відбулися в залі СУМА Святочні Сходини громадянства Асторії. Відспіванням, "Ой, у лузі червона калина", розпочато відзначення 59-их роковин Листопадового Чину. Маєстро М. Островерха один ще з живучих українських Січових Стрипців поділився своїми споминами.

Продовженням віковичної боротьби українського народу за свою державність, була героїчна Українська Повстанча Армія, якої 35-ті роковини ми відзначили. Доповіть про славу КПА відчитав старшина УПА, пласту старшину Голова Крайового Проводу Пласту на Америку Андрій Мицько. Середньо відали асторійці А. Мицько, влячно оплескували.

Святочним поминальним словом вшанували присутні недавно померлого в Лондоні провідного члена ОУН Григора Драбату. Д-р Володимир Нестерчук відчитав звернення Проводу ОУН для вшанування покійного Григора Драбату. Молодь СУМА виступала з декламаціями і бандурами. Декламували: Кристофор і Теодор Болнар і Роман Мочара. Треба відмітити, що молодь СУМА в Асторії включалася в організовану працю хоч має багато праці в школі. СУМА в Асторії очолює Мирослава Левеню.

Марія Нестерчук

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНС

НЕДІЛЯ,
18-го ГРУДНЯ 1977 р.

КАРНЕГІ, Па. Річні Збори Т-ва ім. Ів. Франка 481-ий Відд. о год. 1:30 по пол. в парадній залі Преса. Трійні. На порядку наразі: звіти урядовців Відділу та вибір управи на 1978 рік. Проситься членів прибути на збори. — Гелен Возняк, секр.

HELP WANTED — MALE

ENGINE LATHE

OPERATOR MACHINIST

Постійна праця. Добра платня. Овертайми. Бенєфіти.
STAR MACHINE & TOOL WORKS INC.
25 Ewing Ave. North Arlington, N.J.
(201) 998-0947

YANKA COMPANY
BRANDMINT STONE
48 East 7th St.
Tel. GR 2-5550, New York, 10003

Чудові дарунки на свята:
інкрустована різьба, вишивки,
кераміка в гуц та трип.
азорак.

Найкраще місце на прийняття,
бенкети, ім'янини, хрестини,
товариські зустрічі, по-
минок і на всі нагоди —

HOLIDAY INN of Somerville

US Route 22 (E. Bound)
BRIDGEWATER, N.J. 08807
• Tel. (201) 526-9500, в українській мові 201-526-1866
• Власник українців та під українським зарядом.

ПАМ'ЯТНИКИ

з різних гранітів, ставимо
циментах св. Андрія в Броді
Брукліна. Духа — відомо солідно
фірма

K. M. KARDOVICH

CONSTANTINE KARDOVICH
CYPRESS HILLS MONUMENTS
800 Jamaica Avenue
Brooklyn, N.Y. 11208
Tel. (212) AP 7-2332

HELP WANTED

WANTED
EXP. DAIRY COOK
5 DAYS A WEEK
Call 431-6520-1
Ask for MR. GEORGE

HOUSEKEEPER or COUPLE

Wanted in working couple with no children.
Need responsible person or persons to
live in and to care for beautiful home in
Ridgewood, N.J. Private living quarters.
Call (201) 825-2370

MODELS

for
Television, Fashion,
Commercials, Shows,
Advertising

Apply This Week 1-5 P.M.

Beginners & Professionals

(Suite 404)
225 West 57th Street
New York City
(212) 586-3556

FUNERAL DIRECTORS

ПЕТРО ЯРЕМА

УКР. ПОГРЕБНИК

Займається Похоронами

в BRONX, BROOKLYN,
NEW YORK і ОКОЛИЦЯХКОНТРОЛЬОВАНА
ТЕМПЕРАТУРА

Peter Jarema

129 EAST 7th STREET
NEW YORK, N.Y.
ORegion 4-2568

LYTWYN & LYTWYN

UKRAINIAN FUNERAL DIRECTORS

AIR CONDITIONED

Обслуга ПЦПА і ЧЕСНА.
Our Services Are Available
Anywhere in New Jersey.
Також займаємося похоро-
нами на цвинтарі в Броді
Брукліна і перенесенням тіл
з інших останків з різних
країн світу.

801 Springfield Avenue
IRVINGTON, N.J.
NEWARK, N.J.
ESsex 6-5555

Ох!.. Відчуваю, що п'яний, але вип'ю ще один напійок...

Ти мені подобався в такому стані, милий... Коли ти тверезий, то надто стоїчний!... Сядь ко-

Не сяду аж поки ти не доженеш мене щодо напійків... Випий, Даліне!

Пізнаєш... Гей!... почувався знаменито... Хочу ще одного напійка!...